

aın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

- Nuri ONAT
- Dr. Vâkır ÖZKUL
- Behiç KÖKSAL
- İsmail BEYDEMİR
- Ümit ÖZBAYRAK
- Hüseyin KABASAKAL

- M. Cavit ALPASLAN
- Akif UĞURLU
- M. Ali BİLİR
- Osman GÜLER
- Nalan KIRAZ
- Elif TEKİN

1/92

DERNEĞİMİZİN ÜYELERİ

31. Aydın Özben
41 Avengene Des. Arts. 1040 Brüksel
32. Rüştü Asyalı
Ev : Oyak Sit. 45. Giriş Da. 5
Tel : 441 00 41 Çankaya/ANKARA
33. Ö. Oktay Gençosmanoğlu
Ev : Emek 4. Cad. 136/6 Tel : 212 39 89
İş : T. Vakıflar Bankası Gen. Müd.
Dış İşlemler Müdürü Tel: 428 64 27
34. Halit Hoccoğlu
Ev : Yüce-tepe Mah. Ordular Sok.
No. 10/1 ANKARA Tel : 230 36 99
35. Nihat Asyalı
Kozak Sok. Ufuk 3 Da. 15
Çankaya/ ANKARA Tel : 438 33 95
36. B. Yıldız İrengün
Esat Cad. No. 84/3
Tel : 446 04 56 K. Esat/ANKARA
37. Ahmet Deviren
38. Selahattin Öz-dil
Ev : 19 Mayıs Mah. Çinili Sok.
No. 15/15 K. Ören - ANKARA
Tel : 359 49 54
İş : Sosyal Çarşısı 1. Ç No: 2
Tel : 431 15 10 Kızılay/ANKARA
39. Mehmet Turgut İkinci
Örnek Mah. D. 31. Bl. Lale Apt.
No. 502 Telsizler/ANKARA Tel : 347 35 80
40. Altan İlter
Basın İş 19 Yapı Koop. 4. Cad. 11 Blok
Da. 7 Batıkent/ANKARA
41. Macit Yaşar
Akyüz Sok. No. 31/8
Tel : 425 08 84 K. Esat/ANKARA
42. A. Ruhi Taşkın
Ev : Simon Bolivar Cad. No. 18/20
Tel : 439 98 27 Çankaya/ANKARA
İş : Bağdat Cad. No. 399
Tel : 354 25 75 Ostim/ANKARA
43. Necmi Atalay
Ev : Barış Mah. 96. Sok. No. 8/8
Tel : 346 27 12 Y. Mahalle/ANKARA
İş : Yıldız San. Sit. 4. Blok No. 18
Tel : 354 32 24 Ostim/ANKARA

ABONELERİMİZ

69. Nafi Yıldız
Karanfil Gıda Paz. Karanfil Sok. No.17/A
Kızılay/ANKARA
70. Osman Öztürk
197 Wurtemberg Str. KIN 8L 9
Ottava - Ontario/CANADA
71. Necmi Atalay
Barış Mah. 96. Sok. No. 8/8
Y. Mahalle/ANKARA
72. Muammer Karakaş
Tirebolu Sok. No : 48/5
Y. Ayrancı/ANKARA
73. Mehmet Karaoğlu
Şenpınar Mah. AĞIN/ELAZIĞ
74. Hayrettin Kent
Zafer Meydanı Zafer İşhanı No. 7/19
Kızılay/ANKARA
75. Nevzat Uysal
Bahçelievler 20. Sok. No. 19/2
ANKARA
76. Orhan Çataltaş
Bestekar Leyle Sok. No. 4/7
Kızıltoprak/İSTANBUL
77. Kemal Köseoğlu
Mithatpaşa Cad. No. 51/2
ANKARA
78. İrfan ...
... Paşaköşkü Sok.
... Sitesi No. 36/9- MALATYA
79. Adil Yücel
Rami Ortaokulu Öğretmeni
Rami/İSTANBUL
80. Gültekin Yandımata
Ümitköy Binsesin Sit. No. 31
06530/ANKARA
81. Mehmet Köseoğlu
101/3 Sok. No. 22
35050- Bornova/İZMİR

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Dr. VÂKİF ÖZKUL

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MUAMMER NIKSARLI

Yazı Kurulu
Nihat Asyalı
Dr. Vâkır ÖZKUL
Nihat İSPİR
Rüşü ASYALI
Muammer NIKSARLI
H. Cüneyt ÖZKUL
M. Cavit ALPASLAN
Yıldız İRENGÜL
Nadir YILMAZ

Yazışma Adresi :
Necatibey Cad. Güneş Apt. No.16/11
Tel : 230 11 54 06430 - ANKARA
Banka Hesap Numarası :
Ziraat Bankası/Yenişehir Şubesi
Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği
Hesap No : 16890
Gönderilen yazılar yayınlansın
yayınlanmasını iade edilmez ve
telif ücreti ödenmez.
DERGİMİZ AYDA BİR ÇIKAR
Yıl : 2 • Sayı : 5 • 1992
Ederi : 10.000 TL.
6 Aylık : 60.000 TL • Yıllık : 120.000 TL.
DİZGİ : MATSER LTD. ŞTİ. 229 81 61
Baskı : GÖZDE OFSET 230 78 73
Ön Kapak : Zafer GENÇAYDIN

BİR YILI DAHA YAŞADIK

Yaşlandığımızın ve eskidiğimizin farkına varmadan, bir yılı daha geride bıraktık: Hem de yeni yıla girmenin, bir yılı daha yakalamanın sevinci ile. Tarih yazarları, daha doğrusu insanlık geçmiş dönemleri, yakaladıkları nirengi noktalarına göre : eski çağ, orta çağ, yeni çağ, yakın çağ gibi dönemlere ayırmışlar.

Geçtiğimiz yılda yaşanan olaylar da yeni bir dönemi başlatacak niteliktedir.

Başlangıçta, teknolojinin en son buluşlarını körfez savaşında yaşadık. Dünyanın ZİT kutuplarının petrol çıkarında nasıl biraraya geldiklerini gördük. Bu savaş izleme uğruna, hergün binlerce insan P.T.T. kapılarında, kablolu yayın kuyruğunda beklediler, çanak antenler mıylarlar kazandılar.

Dünyanın iki büyük süper devletinden biri olan S.Birliği kısa sürede dağıldı. Böylece Dünyayı korkutan Komünizm tehlikesi yok oldu. Şimdi bağnaz, geriçi ve fanatik akımlar bu boşluğu doldurma ve yararlanma çabasındalar.

Özerkliğini kazanan yeni Türk Cumhuriyetleri, Türk alfabesini benimsemekte, Türkiyeyi önder bir ülke olarak görmekteler. Ekonomik ve kültürel işbirliğine doğru gidilmektedir. Böylece Türkiye'nin Dünya Konjonktüründeki yeri değişmektedir.

Batı dünyası bu değişiklikten hoşnut değildir. SEVR'i hortlatmaya çalışmaları, GÜNEYDOĞU olaylarını körüklemeleri bu hoşnutsuzluğun sonucudur.

1991 yılının sonuna doğru seçimler yapılmış, kamuoyunun beşte birini yansıtan parlamento yenilenmiş, istikrarlı bir döneme girilmiştir. Türk toplumu Darbe kalıntılarından sıyrılmaktadır. Gerçek demokrasiye geçiş sürecini yaşamaktadır. Demokratik ülkelerdeki insan hakları bizde de geçerlilik kazanmaya başlamıştır. Partiler ve Liderler arasındaki yaklaşım, insanlararası ilişkileri de olumlu yönde etkilemektedir. Türkiye toplumu daha iyiye, daha güzele layıktır.

El ele, gönül gönüle hep birlikte yürüyelim.

Yeni Yıllara

Dr. Vâkır ÖZKUL

DEMOKRASİ KÜLTÜRÜ

Nuri ONAT

Genel anlamda kültür, ya da ekin, tarihsel, toplumsal gelişme sürecinde yaratılan tüm özdeksel, tinsel yaşayan değerlerin yeni kuşaklara aktarılan bölümüdür. Kültürün bundan başka bir anlamı daha vardır. O da şudur: Herhangi bir bilim dalında derinliğine ve genişliğine birikimi olan kişinin durumunu belirtmek için kullanılgelen bir kavramdır. Örneğin, tarihsel olayları yan tutmadan, neden-sonuç ilişkilerine göre değerlendiren, yanılma payını hiçe indirebilen kişi için tarih kültürü yüksek deyimini kullanırız. Felsefede, öğretiler arasında gezinen usa en yakın olanını bulan, savunmasını yapan, çevresini aydınlatan kişiye de aynı gözle bakılır.

Bu örnekler de gösteriyor ki, her bilim ve sanat dalında katıksız, eksiksiz bilgisi olan kişi, o bilimde, o sanatta kültürlü sayılmaktadır. Örneğin yazın kültürü, müzik kültürü güçlü olanlara da yüksek kültürlü dediğimiz gibi.

Kültür, kaynağına inildiğinde, kişisel eğilimlere göre değil, bilimsel verilerin ışığında, bir büyüteç altında izlenip gözlendiği ölçüde gerçek değerine kavuşur. Bu değere kavuşmada doğru yorum ortaya çıkar, güncellik kazanır, hangi öğelerin korunup geliştirilmesi, hangilerinin atılması gerektiğine bu kültürü yüksek olanlar karar verir. Elbette halkla birlikte.

"Halkla birlikte karar verirler "derken, halk en yüksek derecede kültürlüdür savında değiliz. Buna olanak da yoktur. Çünkü demokratik ya-

şam, ağır aksak da yürüse, çok uzun bir tarihsel sürecin ürünüdür. Bu süreci başından sonuna dek izlemek güçtür. Kaldı ki, okur-yazar olmayanların bu oluşumu izlemesi hem olanak dışıdır, hem halk çoğu kez aldatılarak, başka yönlerle sürüklenmektedir.

Şu da unutulmamalıdır ki, halk, kültürün içindedir ama, onun bilimsel yorumunu yapacak durumda değildir. Bu konu, dünyanın en uygar ülkelerinde de böyledir. Öyle ise, uygar insana, demokratik kültürü olan insana çok önemli görevler düşmektedir. Halkı günün gereklerine göre eğitmek, anlayacağı bir dille onu bilimselliğe yatkın duruma getirmek, ulusal çıkarlar doğrultusunda bilinçlendirmek, ağanın, şeyhin, dervişin, dedenin, aşiret başkanının önerilerinde her zaman kişisel çıkarların yattığına inandırmak, bu görevlerden bazılarıdır.

Demokrasinin ilk temel taşının eski Yunanistan'da atıldığı söylenir. Bu doğrudur. Yunanistan'ın istilaya çok uğramaması, ilk bilgin ve filozofların orada yetişmesi, yönetimin dar alana bağlı kalması gibi özellikler, Yunanlılara bu olanağı sağlamıştır. Yalnız şu tanıma göre, oradaki demokrasi, güdüktür, eksiktir, yetersizdir. O demokrasinin güvencesi de yoktur. Bunlara kent demokrasisi (Site demokrasileri) deniyor. Devlet de öyle, Örneğin, Atina'da bir devlet, İsparta'da bir, Makedonya'da bir devlet vardır. Oysa bunların hepsi, aynı coğrafya parçası içindeydi.

Atina demokrasisinde yurttaş sayısı milyonlarla değil, belki yüz binlerle bile ölçülüyor. Bu kentlerin nüfusları o kadar azdı ki, herkes rahatça birbirini tanıyordu. Bu azlığa karşın, kölelere seçme ve seçilme hakkı verilmemişti. Onlar mal gibi satılırdı. Ama, ne de olsa kentin sorunlarını topluca konuşuyorlardı. Aslında demokrasi kavramını bu topluca konuşma tartışma sağlıyordu.

Yunanca da "demos" halk, "kratos" ise, iktidar, erk demekmiş. Yani, demokrasi, halkın iktidarı, halkın sözünün geçerli olduğu yönetim biçimi oluyor. Başka bir deyimle halkın kendi kendisini yönetmesi oluyor. Kentsel demokrasi-lerde bu olanak var. Çünkü, toplantılar açıkta yapılıyor; herkes istediğini söylüyor, eleştiriyor, herkes tartışıyor. Ama, gene de o demokrasinin yargı erki, Socrate'ı zehirleyerek öldürebiliyor, kendisini haklı görebiliyor.

Şimdiki kentlerin nüfusları, o zamankinin en az yüz bin, milyon katıdır. Bunları bir araya getirip toplantı yapmak, ne düşünülebilir, ne de düşün-ten geçebilir. Öyle ise, temsilcilerimizi öyle seçmeliyiz ki, ne istediğimizi iyi bilsinler de ona göre karar versinler.

Şimdi denecektir ki, herkesin istediği bir de-ğildir. O zaman ne olacaktır? Onun da kolayı var, şöyle : Demokrasi, herkesin istediğinin yapılmasını öngören bir yönetim biçimi değil ki. Onun dayandığı üç ayaklı bir sacayağı var: Laiklik, insan hakları, özgürlük. Bunlardan birisinin olmaması, ötekileri de tehlikeye düşürür, kargaşanın terörün ortamını hazırlar. Bunun sonu da kaostur.

Laiklik, en yalınç tanımıyla dinin devlet işle-rine karışmamasıdır. Herkesin istediği dini ve tapınma biçimini benimsemesidir. İnsan hakları, bölge, etnik köken, güçlü, güçsüz, zengin, yok-sul düşünmeden yurttaşın haklarını vermektedir. Yurttaş, ağalara, şeyhlere, dervişlere, dedelere, delillere soydurmamak, onlara ikinci, üçüncü sı-nıf yurttaş işlemi yapmamaktır.

Özgürlüğe gelince, bu da, başkasına zarar vermeden, devletin yasalarını çiğnemenen, genel ahlak kurallarına ters düşmeden istediği gibi dü-

şünmek, düşündüğünü sözlü ve yazılı olarak yaymak, göğsünü gere gere yurttaşlığın tadını çı-karmaktır.

Demokrasi Kültürü olanlar, bu saydıklarımıza yüzde yüz bağlı kalırlar. Yoksa ağacı aday gös-tersem milletvekili seçtiririm demekle, kendisin-de kimi güçler, yetenekler kuruntusuyla yola çı-kanlar, hem demokrasiyle alay etmiş olurlar, hem milletvekillerine hakaret etme durumuna düşerler. Bunun sonu da demokrasiyi soysuzlaş-tırma ve kişisel çıkarlara araç olarak kullanma niteliğini taşır. Hem böyle düşünmek, hem de-mokrasiden söz etmek ise söz kalabalığından başka bir şey değildir.

Bunlardan başka öğeler de var demokrasi kül-türünde. Örneğin uyuma, karşılıklı ödün verme, hoşgörü, insan sevgisi vb. gibi. Demokrasi kültü-rünün yayılmasına, gelişmesine öncülük etmek, yardımda bulunmak, katkılar sağlamak da bu arada sayılabilir. Yalnız, yukarıda değindiğimiz gibi, bunları yapabilmek için, önce demokrasi kültürünü, demokratik yaşam biçimini içine sin-direbilenlerin sayısının çok olması gerekir.

Demokratik kültürü olanlar, iyi bilirler ki, bu yönetim biçimi, sağlam, yeniliğe gebe, gözü ile-ride bir ortamda daha gelişir, daha verimli olur. Bu konuda İsmail Beşikçi'nin ilginç bir saptama-sı var. "Doğu Anadolu'nun Düzeni" adlı yapıtın-da şu anlamda bir saptama vardır: "Batı Anado-lu'da kahvehane düzeni vardır. Akşamları halk oralarda toplanır. Günün olayları, sorunları, ha-berleri orada radyolardan (şimdi televizyondan) öğrenilir, yorumlanır. Doğu Anadolu'da kahve-hane yoktur, ağa odası vardır. Orada toplananlar, söylediğini dinlerler. Bir bakıma ağa ne derse o doğrudur. "kanısına varılır" Bu saptama çok ye-rindedir. Gerçekten de durum budur.

Çok sesli, katılımcı, özgür düşünce, saydam-lık, eşitlik, hesap sorma gibi eylemlerin demok-rasi kültürüne ortam hazırlayacağı açıktır. Başka türlü olması düşünülemez. Bunlar olmazsa, baş-ladığımız yerde bocalayıp durmaktan başka bir şey yapamayız. Hele bu uzay çağında, hâlâ geri eğilimler Türk demokrasisine zarar vermekten başka bir işe yaramaz.

BABAM HALİM ÖZKUL

Dr. Vâkîf ÖZKUL

Babam, göbek adıyla Mehmet Halim Özkul 1894 yılında Ağın'da doğmuş. Bir ailenin iki erkek çocuğunun büyüğü. Ninem (babaannem) Andirli Emine. Ev halkı ve mahallemiz, hatta kasabamız hep Bacı diye çağırırlardı. Bizler de öyle duyup öğrendiğimizden ben de Bacı derdim. Yaşının ne kadar olduğunu bilemiyorum ama belinin bükülmüşlüğünden yaşlı olduğunu düşünürdüm. Belki de o günkü yaşam koşulları erken bükümüştü belini. Saygınlığı ve otoriter bir görünüşü vardı. Bükük belinin yükünü hafifletmek için, dokuma kalın bir kuşak sarardı. Kuşağın kıvrımları arasından çıkardığı gümüş kutu içinden, iki parmağının arasına aldığı bir tozu burun deliğine götürüp çekerti. Aynı şeyi öteki burun deliği için de tekrarlardı. Bunun enfiye olduğunu daha ileri yaşlarda öğrendim. Küçük çocukluğumun bu görüntüsünü hiç unutamadım. Nasıl öldüğünü de hatırlamıyorum.

Dedemi hiç görmedim. Ben doğduğumdan seneler önce erken yaşta ölmüş. Ama fesli resimlerinden tanıyorum onu. Adı Abdullah, yani benim göbek adım. Sessiz, sakın, kendi işini yapan, yerli kültürü olmayan bir kişi olduğunu söylerlerdi.

Halim Özkul, Medrese'yi ve Rüştîye'yi (ilköğretim ve Ortaöğretim karşıtı) Ağın'da okumuş. Öğretmeni, o günün ülke çapında, çok değerli olan Abdullah Lütfü Efendi. Rahmetli Cevat Onay, bu değerli öğretmeni yirmibeş sene önce yayımlanan aynı isimdeki dergimize detaylı olarak tanıtmıştır. Abdullah Lütfü Efendi'nin diğer adı Tahtasız Hoca. Geniş kültürü, bilgisi, batıya açık kafa yapısı, çok iyi bildiği Fransızca diliyle aydın bir insan. Yolda, Fransızca konuşarak ve kelime ezberleyerek yürüdüğünden Tahtasız Hoca demişler. Yani bir tahtası eksik.

Abdullah Lütfü Efendi çok iyi öğretir, öğrettiğini de istemiş. Bu nedenle falakayı sık sık kullanırmış. Öncelikle yaramazlığı dolayısıyla falakayı iyi tanıyan babam, kalın yün çorabının içine kesip yer-

leştirdiği keçe ile canının yanmasını oldukça hafifletirmiş. Dersanede yere diz çöküp oturarak ders yapıldığından pabuçlar ve lastikler kapı önünde, koridorda dizili dururmuş. Sınıfın yaramaz çocukları, Abdullah Efendi'nin lastiğini topuğundan keçe çivisi ile tahtaya çivilerler, öğretmen giyindikten sonra ayağını çekerken lastiğinin nasıl yırtılacağını seyrederlermiş. Bazan da, kışın, lastiğin topuğuna su doldurur, donan topuğa ayağı yerleştirmek için verilen uğraşı izlerlermiş. Tabii bütün bu olaylarda falakaya ilk yatırılan Halim olurmuş. Yine bir gün yeni dikilen entarisini giyinip okuluna gittiğini, çekilen kulağının memesinden akan kan lekeleri ile eve döndüğünü çok canlı bir anı olarak hep anlatırdı.

Rüştiye'yi ve Elaziz Sultanisini bitirince, bütün olumsuzluklara karşın, baba ve özellikle büyükbabası Hacı Baba'nın (Hacı İsmail Efendi) engellerini aşarak İstanbul'a okumaya gider. Öğretmen olacaktı.

Dar-ül Muallimin-Yüksek Öğretmen Okulunun eleme sınavlarına girer. Okula gidişinde büyük bir moral çöküklüğü içindedir. Şık giyimli, papyon karavatlı, eli bastonlu, altın zincirli gözlükleriyle dolaşanları görünce, bunların arasından sınavı kazanacağını hiç düşünmez. Bırakıp geri dönmeyi aklından geçirir. Ama evdekilere ne yanıt verecektir. Zaten olanlar da gitmesini istememişlerdi. O günün araçları ile İstanbul'a kadar gelmişken, şansını bir denemekte yarar vardı.

Öğrenciler salona alındıktan sonra bir telaştır başlar. Kimi konuşur kimi kitap karıştırır, kimi kitap karıştırır, kimi hazırladığı notları gizlemeye çalışır. Bu tabloyu gören sınav öğretmeni seslenir "Telaşlanmayınız çocuklar elinizdeki bütün notları ve kitapları sıralarınızın üzerine açabilirsiniz. Her şeye bakmak serbesttir" der ve sınav sorusunu sorar:

- Yörenizde gördüğünüz ve yaşadığınız bir dağı anlatınız?

Bildiklerine, kopyadan katkıda bulunmaya çalışanlara apışır kalırlar.

Doğayı tanıyan ve yaşıyanlar başarılı olurlar. Babam, Hekematları ya da Osman tepesini tanır. (Ağın'ın iki tarafında uzanan dağlar) Sınav sonuçlarını açıklayan öğretmen, Halim Özkul'un kağıdını örnek bir yazı olarak sunar. Bu güzel haberi acele

Ağın'a iletir babam. Okulunu bitirinceye kadar da Tarih-Coğrafya derslerinde öğretmenin yardımcısı ve asistanı gibi çalışır. Bu öğretmen türkiye'nin Coğrafya Atlaslarını yazan ünlü Prof. Faik Sabri DURAN'dır.

R: 1 Okulunu bitirdiğinde kendisi de bastonlu bir öğretmen olarak (o günün uyumu) Beyrut'a atanır. Sonra Şam'da görev yapar. 1920'de Fransızların güneyi işgali sırasında, hiçbir eşyasını alamadan giysileriyle kaçmak zorunda kalır. Osmanlı mülkü bitmiş, görev Türk topraklarında başlamıştır. Artık Harput Muallim Mektebinde Usul-ü Tedris (Pedagoji) öğretmenidir.

R:2 Burada görev yaparken bir yandan Ağın'lı gençlerin ailelerini okumaya ikna ederek öğretmen okuluna kayıtlarını yaptırır. Öğretmen arkadaşları arasında ismi hatırimda kalanlar; Coğrafyacı Cemil İspir, Franziscası Rahmi Bey, Ressam Cemal Tolu, Matematikçi Kirli Faik Bey, Ali Alagöz. Bunlardan kendisi ilkokulda, Cemil bey ve Rahmi bey de daha sonra Elazığ Ortaokulunda benim öğretmenim oldular. Orhan Veli'nin nasırdan çektiği kadar, ben, Metin Şekirci, Enis Can ve birkaç arkadaşımız Rahmi beyden çok çektiğimizi itiraf etmeliyim. Yıllar sonra Tıp Fakültesini bitirince, birgün Elazığ'da Gazi caddesinde yürürken Rahmi beyle karşılaştık. Sol omuzu düşük, başı önünde yürüyen emekli öğretmenimin elini öpmek için yaklaştığımda başını kaldırıp yüzüme baktı. Elini öptüm, doktor olduğumu söylediğimde gözünden iki damla yaşın indiğini hiç unutmuyorum. Yıllardır içimde taşıdığım, çocukluğumdan gelen kinlerin tükendiğini biranda hissettim.

Resim : 2 (Soldan Sağa)

1. Cemil İspir (Tarih-Coğrafya Öğr.)	2. Okul Kâtibi
3. Abdurrahman Bey (Beden Eğ. Öğr.)	4. Hafız Osman (Muhasip)
5. Vehbi Gürgöze (Fizik - Kimya Öğr.)	6. Fikri Bey (Psikoloji Öğr.)
7. Avni Bey (İş Öğr.)	8. Halim Özkul (Meslek Dersleri Öğr.)
9. Veysi Yardımcı (Biyoloji-Tarım Öğr.)	10. Mahmut Sevüktekin (Müdür - Matematik Öğr.)
11. Ahmet Bey (Doktor)	12. Cemal Tollu (Resim Öğr.)
13. Fikri Bey (Ambar Memuru)	14. Ali Alagöz (Rana, Nilüfer ve Selçuk Alagöz'lerin Dedeleri)
15. Hikmet Bey (Fransızca Öğr.)	

Not : Sayın Seyfi Beşe tarafından isimlendirilmiştir.

Ağın'lı öğrencileri ile çekilen bu resimde : Ön sıra, soldan sağa: Vehbi Özmen, Bahri Hıksarlı (öldü), Mustafa Turgut Öcal (öldü), İkinci sıra : Saadettin Soylu (öldü), Mehmet Özer Asyalı (öldü), İbrahim Özdemir (öldü), Halim Özkul (öldü), İbrahim Başar (öldü), Hilmi Ziya Apak, Ahmet Ozbey (öldü). Üçüncü sıra Hüseyin Fırat (öldü), Hayrullah Fırat (öldü), Nahiye müdürünün oğlu Bekir, Aluşaklı Bahri (öldü), Seyfi Beşe, Hüseyin Tüzün (öldü), Hazmi Omay (öldü), İsmail Ertürk (Vahşenli - öldü).

Seyfi Beşe ağabeyimizden aldığım bilgiye göre tüm Ağın'lı öğrencilerin isimleri şöyle: 1928'de mezun olanlar: Mehmet KEMAL (öldü), Nedim GENÇOSMAN, Topal Ali'nin oğlu İbrahim, Nuri İLTER (öldü), Ferit ŞEHİRLİOĞLU (öldü),

5. sınıf : Hilmi Ziya APAK, İbrahim ÖZDEMİR (öldü), Saadettin SOYLU (öldü), İbrahim BAŞAR (öldü),

4. sınıf : Mehmet Özer ASYALI (öldü), Hazmi Omay (öldü), Vahşenli İsmail ERTÜRK (öldü), Nahiye Müdürünün oğlu Bekir, Aluşaklı Bahri (öldü), Hüseyin TÜZÜN (öldü), Nazmi Vural (öldü). Eşim Mine'nin dayısıdır. Uzun yıllar müfettiş olarak Ağın'a geldiğinde hep bizim evde kalırdı.

3. sınıf : Hüseyin FIRAT (öldü), Mehmet SELÇUK (öldü), Mustafa Turgut ÖCAL (öldü).

1. sınıf : Mahir KELEŞTİMUR (öldü), Nuri ONAT, Seyfi BEŞE, Bahri NIKSARLI (öldü), Vehbi ÖZMEN. Ölenlere Tanrıdan rahmet, yaşayanlara nice uzun ömürler diliyorum.

Bu değerli insanların yetiştirdikleri ve topluma armağan ettikleri o kadar çok değerler var ki. Babamdan dinlediğim ve öğretmenim Cenap ŞAHABETTİN'den naklen aktardığını sandığım şu söz de söylemeden geçemeyeceğim. "Şairler, yazarlar, edebiyatçılar, ressam, heykeltıraşlar yazdıkları ve yaptıkları bütün yapıtlarının altına imzalarını atarlar. Hiçbir öğretmenin, yetiştirdiği eserinin altında imzası yoktur. Onlar isimsiz sanatçılardır." Ben de ilkök, ortaokul, lise, üniversite ve üst eğitimimde emeği geçen, katkısı olan tüm ÖĞRETMENLERİME en içten duygularıyla minnet ve şükranlarını sunuyorum, sağ olanların ellerinden öpüyorum.

Babam, dürüst, doğru bildiği yoldan şaşmayan, kimseye ödün vermeyen bir kişilik yapısındaydı. Bu nedenle meslek yaşamında tenzili rütbe ederek ilkök öğretmenliğinden emekli oldu. Öğretmen okulu hocalığından ilkök öğretmenliğine inişinde onun bu özelliklerinin büyük etkisi olmuştur.

Bu döneminde öğrencisi Nazmi Vural müfettiş olarak derslerine girdiği zaman sessizce gider, sınıfın en arka sırasına oturur, dersin sonunda da saygılarını bildirerek çıkardı. Elazığ Atatürk İlkokulunda öğretmen iken yine bir müfettiş öğrencisi birtakım sorular sorduktan sonra, bir öğrencinin uzamış tırnağını bahane ederek eleştiride bulunur. Babam, eleştirilerini uzatmaya kalkışan müfettişin kolundan tutup bir de tokat vurarak sınıftan dışarı atar. Bu olaydan sonra da emekliye ayrılır.

Ağındaki başöğretmenliği döneminde benim de öğretmenim oldu. Coğrafya derslerinden birinde okulumuzda bulunan az sayıdaki araç ve gereçlerden ayaklı dünya küresini sınıfa getirip dersini anlattı. Dersin sonunda küreyi öğretmenler odasına götürmemizi bana ve bölükbaşıgilin rahmetli Vahdettin'in kardeşi Ali Rıza'ya tembihledi. Biz de götürmeden önce merakla oynadığımız küreyi bozarak, eksenini etrafında dönmez hale getirdik. Sessizce odaya bırakıp çıktık. Bir süre sonra bizi odasına çağırırdı. Önce benim sol yanağıma sonra sağ yanağıma büyük elleriyle acısını halâ unutamadığım birer tokat vurdu. Sıra Ali Rıza'ya gelmişti. Odasından çıktıktan sonra bahçede arkadaşlarımızı yediğimiz tokatı anlatıyordu:

- Babam, sol yüzüme bir tokat urdu sandım ki sol yüzümün etleri sağ yüzüme yapıştı. Bir tokat da sağ yüzüme urdu. iki yüzümün etleri sıyrılıp çenemden döküldü.

Bu sırada rahmetli Nazlı bibim, okulun bahçesine gelmişti. Ali Rıza'nın anlattıklarıyla benim yüzümdeki beş parmağın kızarmış izlerini görünce başımı göğsüne bastırıp eli kırılmayasınca diye dövmeye başladı.

Ağındaki öğretmenliği ve benim öğrenciliğim sırasında dikkatimi çeken konulardan biri de İstiklâl Marşı idi. İlkokuldaki bütün öğrencileri biraraya top-

lar, İstiklâl Marşının 10 kıtasını birden tahtaya yazar, satır satır açıklamasını yapardı. Marşın o kadar uzun bir şiir olduğunu o zaman öğrendim. Hatta Nihat İspir "ben bunu bir Okul Şarkısı zannederdim, meğerse hem çok uzun hem de güzel bir şiirmiştir" dedi. Bütün sınıfımız 10 kıtasını birden ezberlemiştik. Hafta başı ve hafta sonlarında İstiklâl Marşını doğru dürüst okuyamamışsak çok sinirlenirdi, sekiz -on defa tekrar ettiğimiz günler çok olurdu.

Yolda yürürken sakız çiğnemekten hiç hoşlanmazdı, eğer böyle birimizi görmüşse ertesi günü zilgit hazırdı.

Alkol ve Sigara kullanmazdı. Meclis adamı olduğundan içkili yemeklere daima katılırdı. Gençlerin içmesine hoşgörü ile bakardı. Arkadaşlarıyla birlikte bizim damda, asmanın altında sofraya kurduğumuz zaman, kendi eliyle hazırladığı mezeleri tepsiyle getirip merdivenin yarısında seslenir "Vâkıf şunları al, hoşunuza gidecek" der, dama kadar çıkıp bizleri huzursuz etmek istemezdi.

Ramazan ve Kurban bayramlarında, Camiden dağılınca, mahallemiz erkekleri topluca bizim eve gelir, büyük bakır sinilerde yemek yenir, tatlıdan sonra sigara faslına başlanırdı. Babamda parmaklarının ucuyla tutmasını beceremediği, senede iki sigarasını mutlaka içerdi...

Emeklilik döneminin tümünü Ağın'da geçirdi. Tire'deki öğretmenliği sırasında kilometrelerce uzaktan günlerce tren yolculuğu yaparak getirdiği çekirdeksiz üzüm ve rezaki çubuklarını, siyah gül fidelerini dikip, budayıp, yetiştirip yaymakla uğraştı. En büyük zevklerinden biri de hindi, ördek ve tavuk beslemektir. Bunların da türlerini çoğaltmaya çalışırdı. Ayrıca İpekböcekçiliği diploması olduğundan rahmetli amcam ile birlikte ipekböceği yetiştirmek ayrı bir hobisi idi.

Boş zamanlarında kahvede okşın oynamak zevklerinden biriydi. Evden aşağı caminin önündeki kahveye kadar gidecek gücü bulamadığında, çok sevdiğim boynu kalın eşeğimize binerek kahveye onunla giderdi.

Annem, Hoca Hasan Efendi'nin kızı Naciye ile evliliğinden iki erkek çocuğu, Sabahattin ve Nizam olmuş, biri yedi yaşında, diğeri iki yaşında o zamanki tanımla kuşpalazı yani differiden ölmüşler. Sabahattin ağabeyimin ölümünün 3. gününde ben ve daha sonra ikişer sene arayla kardeşlerim Leyla ve Sedat doğmuşuz.

Annemin 22 Temmuz 1956'da ölümünden 3 yıl sonra 9 Kasım 1959'da bizlerin Ankarada öğrenimde olduğu dönemde ani ölümünü öğrendik. Nur içinde yatsın.

AĞIN'A İLK GİDİŞİM

Behiç KÖKSAL

22 Temmuz 1946 Pazartesi.

Dün Diyarbakırdaki teyzemden Elâzığ'a geldik. Elâzığ hayli kargaşalı bir haldeydi. Çünkü milletvekili seçimi vardı. Yeni kurulan Demokrat Parti ile eski C.H.P arasında çekişmeli bir seçim yapılıyor. Beni bunlar pek ilgilendirmiyordu. Benim aklımda fikrimde, yıllardır annemden, tezlerimden, büyükanne ve büyükbabamdan dinleye dinleye ezberlediğim Ağın vardı. Yarın oraya gidecek, annemin anlata anlata bitiremediği devirmeden salatalıkları koparacak, Sıtma pınarında yıkanacak, Andiri köyüne gidip kavun yiyecek ve eşeğe binip anneannemin köyü olan Paynik'e gidecektim. On gün misafir kaldığımız Diyarbakır'daki Ayşe teyzemde de hep Ağın'ı konuşmuştuk. Uzun lafın kıssası Ağın artık bende bir tutku olmuştu.

O sabah erkenden, Elâzığ'da Hasan amcanın ŞARK otelinin kapısına eşyalarımızı indirdik. Bekliyorduk. Ama ben ne beklediğimizi, niye beklediğimizi bilmiyordum. Büyüklerimizle bizim aramızda, o zamanlar o kadar mesafe vardı ki onlara bir şey de soramıyordum. Güya dedemle, büyükanne beni bu yıl tatil gezisine götürüyorlardı. Güya diyorum çünkü benimle hiç ilgilenmiyorlar, bana evinden ilk defa ayrılan, anne baba ve kardeşlerinden ilk defa kopan bir insana yapılması gereken alâkayı göstermiyorlardı. Ankara'dan buraya kadar geçirdiğim günler esnasında, ömrüm boyunca unutamıyacağım, benim için çok acı olaylarla karşılaşmıştım, bugün torun sahibi olan bir insan olarak, o günlerde büyüklerimin, torunları olan bana nasıl böyle davrandıklarını daha büyük bir acı ile hatırlıyorum.

Sabahleyin saat altı buçukta otelin önüne nefti renkte, Mercedes marka bir kamyon yanaştı. Arkası eşya doluydu. Bizim eşyaları da attık üstüne. Büyük anne ve babam şoför mahalline oturdular.

Şoförümüz Hamza adında, güler yüzlü başı kasketli, orta yaşlarda bir efendiydi. Ben, şoför muavini ve başka iki kişi kamyonun arkasındaki eşyaların üstüne oturtulduk. İşin kötüsü bende korkunç derecede bir yükseklik hobisi vardı. O eşyaların üstüne çıkınca aklım başımdan gitti. Ama dedim ya büyüklerime bir şey söylemek ne haddime. Yola koyulduk. Kamyon virajlara girip tepelere yükseldikçe gözlerimi kapatıyordum. Bana yolculuk zehir olmuştu sanki. Meğerse Elâzığ/Keban arası ne kadar iyi yolmuş Keban/Ağın yoluna göre.

Kebana geldiğimizde saat 11.30 du. Çok acıkmıştım. Dedem "İşte Behiç, dedi, babanın memleketi burası. Sen de burada doğdun. Nasıl beğendin mi Keban'ı?"

O anda ben hiç bir şey görmüyordum ki. Hep yolları düşünüyordum. Orada ne kadar kaldık pek bilmiyorum ama karnımı doyurmuştum. Keban'dan çıktık. Daracık yoldan Fırat nehrinin üzerindeki köprüye doğru iniyoruz. Şimdi Keban barajının suları altında kalan bu köprüye doğru inerken hep nehire uçacağız sanıyordum.

Hamza amca işinin çok ehli bir şofördü ki, Allaha şükür kazasız belâsız akşam saat 6 ya doğru Ağının cami meydanındaki Cemal abinin kahvesinin önünde durduk. Beyaz yazmalarını başlarına sarmış bir yığın hanım ve hayli kalabalık sayılacak bir çok kasketli bey kamyonun etrafını çevirdi. Ben tabii ki kimseyi tanıımıyordum. Büyükanne hanımların çoğu ile sarılıyor, birbirlerinin ellerini öpüyorlar, dedem ise bir çok kişi ile ayak üstü konuşmalar yapıyordu. Baktım bizim eşyaları kapalı gidiyor.

Bir ara hanımlardan biri anneanneme "Nesibe abla bu çağa kimin?" diye sordu. Anneannem de "Benim Haççenin büyükoğlu" diye lâkayt bir şekilde cevap verdi. O zaman o hanım gelip elimi tuttu ve hiç unutamıyacağım şefkatli bir ses tonu ile "Ah

kurban olayım yavrum. Annen benim hem okul hem mahalle arkadaşımı. Hoş geldin. Bugün dinlen yarın bize gel sana ne seviyorsan o yemeği yapayım" dedi. Pek sevinmiş pek saygı duymuştum o hanıma. Kadın da olsa, akranımla olmasa da beni anlayan bir arkadaşım olmuştu.

Aradan bir saat geçmeden, bizler evimize gitmiş, kapının önünden akıp giden bu gibi suyun içindeki nefis ayrandan kepçe kepçe içiyorduk. Kapımızın önü bir anda bayram yerine dönmüştü. Kadınlı erkekli candan bir topluluk bizi bağrına basmıştı. Ben şahsıma yadelde olduğumu unutmuştum.

Gecenin karanlığı çökünce, benim için yeni bir mahrumiyet başlamış, bol ışıklı elektiriğin yerine cılız ışıklı gaz lambası ışıyla karşılaşmışım. Gerçi zaman zaman ceryan kesilince gaz lambası yakıyorduk Ankarada, ama burada gaz lambasından başka bir şey yoktu. Sonradan orada "Gemici Feneri" ve lux'lede tanıştım ama onları dedem özel günlerde yakacaktı.

Ağında ilk arkadaşım annemin amcasının oğlu Turgut oldu. Bir hafta sonra da Sadık amcanın yeğeni Selâmi Gençosman gelerek bize katıldı. Üçümüz tam kafa dengi bir arkadaşlık kurmuştuk. Turgut, Dingidar, Paşikli ve Ağdunut köylerinde öğretmenlik yapıyormuş. Tabii şimdi tatildaydı. Selâmi de Adapazarında talebeymiş. Ben de Ankara'nın tarihi Taş Mektebi'nde talebeydim.

Günler geçerken, Ağına iyiden iyiye alıştım. Osmanbaşına çıktım, böcekler yakaladım. Sıtma pınarının buz gibi akan suyunun altında yıkandım. Sabah serinliğinde devirmeye gidip, üstleri buharlı salatalık, domates ve biber koparıp yedim. Dut ağacının dallarına çıkıp dut silkeledim.

Turgut beni iki sefer at ile öğretmenlik yaptığı köylere götürdü. O köylerde bize gösterilen ilgi, samimiyet ve yakınlık unutulacak gibi değildi. Yemiyo yediyor, içmiyor içiyorlardı. Türk'lüğün köklü misafirperverliği sanki onlarda simgelenmişti.

Bir gün Sadık amca bana "Yeğen kaç yaşındasın? Diye sordu" bende ona 17 yaşındayım, dedim. Bundan sonra Sadık amca "00000... Sen tam evlenecek yaşa gelmişsin, sana torunum Nurten'i vereyim. Evlenin" dedi.

O zamanlar bu tür konuşmalar evimizde kesinlikle olmazdı. Kulaklarıma kadar kızardığımı hissettim. Sustum ama Sadık amca halâ devam ediyordu.

Size bir de ev açar herbişeyinizi alırım. Bir de size on dönümlük sebze ve meyve bahçemi veririm. Rahatça yaşarsınız.

Sadık amca bunları söylerken beybabam, büyükanmem başları ile onu tasdik ediyorlardı. Hele hayli yaşlı olan Gülnaz hala "Anan köle Haççenin oğlu oldu da evlenecek çağa geldi" diye endirekt olarak Sadık amcayı destekliyordu. Ben böyle bir şeyin imkânsızlığını biliyordum ama, o yaşı verdiğini anlatılmaz duygularla kendimi hayali bir hanımın kollarına atılmışım gibi heyecanlanıyordum. Bu tatlı rüya ve konuşmalar günlerce sürdü, bir anda kendimi bir evin ve bir hanımın mesuliyetini yüklenen bir erkek gibi görüyordum. Neden görmeyecektim ki... Benim yaşıma gelmeden evlenen o kadar çok arkadaşım vardı ki. Hatta çoğunun çocuğu bile olmuştu.

Turgut'un atı ile bir kez Arapkire de gittik. Andirye gidip Nadir amcanın elinden Andirinin meşhur tatlı kavunundan yedim.

Allah gani gani rahmet eylesin kapı komşumuz Gül bacı ile Mehmet emminin yer sofralarında, Gül bacımın nefis mercimekli pilavına az kaşık sallamadım. Oradayken en unutamayacağım şey, bir sabah ezanını yatağımda oturup dinledikten sonra yatağa yeniden uzanıp yorganımı çektiğim anda, korkunç bir acı ile yataktan fırlamam olmuştu. Zira yorganımın ağzın yapışmış bir akrep, ben yorganı çekince, burnumun tam ucundan beni feci halde sokmuştu. Gözlerimden bir anda yaşlar boşalmaya başladı. Çok büyük bir sancıyla kıvranıyordum. Ama beni sokan melun hayvanı bırakmaya da niyetli değildim. Böyle bir şeyin olabileceğini bana Mehmet emmi söylemiş ve açılmamış bir jiletle bir şişe içinde amonyak vermişti. "Bak yeğenim seni bir böcek falan sokacak olursa, sokulan yerin yanını bu jiletle kes kanat, sonra da oraya amonyak sür" demişti.

Ağın'daki evleri bilirsiniz tavanı tabanı bembeyaz bir çamurla sıvanmıştır. Hemen yorganı yere yaydım. Baktım akrep orada, yan yan kaçıyor. Hemen kibrit çaktım ve nereye gittiye çaktığım kibritleri oraya tuttum. Sonunda kaçmanın imkânsızlığını anlayan akrep kendi kendini sokup öldürdü. Çok sancılı çekiyordum ama akrebi, Ankara'daki kardeşim Artan'ca götürmeye kararlıyım. Çünkü onun en büyük hobisi dağdan bayırdan böcek toplayıp koleksiyon yapmaktı. Ve akrebi alıp bir kutuya yerleştirdim. Sıra kendi bakımına gelmişti. Hemen jileti açtım ve o andaki sancının verdiği hırsıla olacak öyle bir sürdüm ki burnumuz ucu ikiye ayrıldı sanki. O biçim kan akıyordu ki bastım amonyağı. İşte o anda sandım ki burnum bir anda kocaman olup yere düştü. Hele o acı, unutulacak gibi değildi. Kimseyi uyandırmamak için kendimi devirmeye zor

attım. Orayı ne kadar dolandım bilemiyorum. Acı ve yorgunluktan salatalık bahçesinde sızmış, uyumuşum.

Ankara'ya dönüş günlerimin yaklaştığı bir zamanda İstanbul'dan yeni evlenen dayım ile yengem gelmişlerdi.

Dayım o sıralarda çok ünlü bir gazeteci olan Kemal Zeki Gençosman'dı. Yengem de Dil-Tarih Fakültesini bitirmiş bir hanımdı. İngilizce öğretmendi. Dayımı herkes tanıyor, seviyor yengeme yakınlaşmak istiyorlardı, ama yengem çocukluğundan beri İstanbul'da yaşadığı için olacak, bütünüyle yaşamının dışında olan bu çevre ve bu insanlarla pek yakınlık gösteremiyordu. Bu yaşantı karşısında çok durmayıp, dayımın Ülke Gazetesi'ni çıkardığı Sivas'a döndüler.

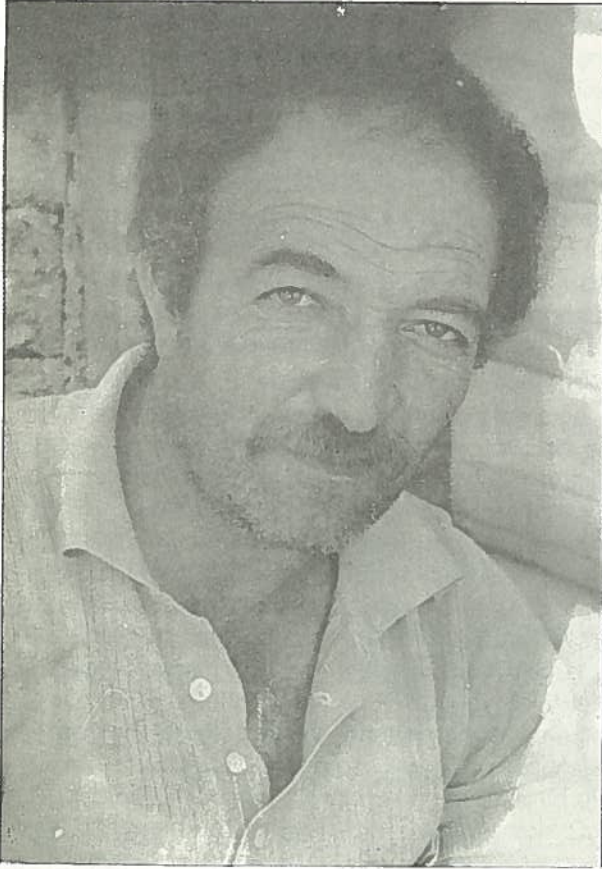
Ağın'ın sevimli berberi Genççağa'nın koltuğuna oturarak, Turgut, Selami ve benim cascavlak kafa ile kalkışımız, Ağında günlerce komedi konusu olmuştu. Öyle ki sıfır numara saç traşından sonra, anneannem ve dedem dahi beni tanıyamamışlardı.

Artık günler su gibi geçiyordu. O zamanlar orta öğretimi bitirme, bugüne göre çok değişik sistem içinde, yazılı ve sözlü imtihanlarla mümkün oluyordu ve ben de bütünlemeye kalmıştım.

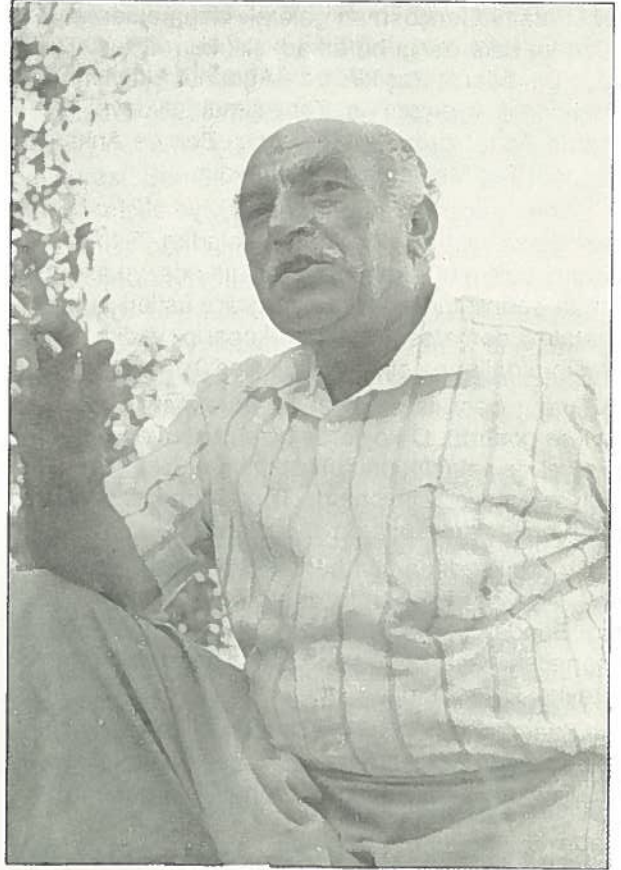
Ankaraya dönmek için Elâzığa gitmem gerekiyordu. Ağından haftada iki araba kalkıyordu. Biri Bedrinin arabasıydı, diğeri de Hakkı'nın arabası diye biliniyordu. İmtihan günlerine yetişebilmem için yer ayırtmaya gitmiştim. Rahat yetişebileceğim güne yer kalmamıştı, Bir sonraki sefere yer alabildim Bedrinin arabasına. Ne yazık ki Bedri'nin arabası da Keban Ağın arasında çamura saplanıp gelelemişti.

İmtihan gününe yetişebilmek için bir tek çare kalmıştı. Eski Malatyaya kadar yaya gitmek. İmtihana yetişmem şart olduğuna göre bu 108 km.lik yolu, ister istemez yayan gidecektim. Gittim de...

Bu çok enteresan ve meraklı yolculuğumu bir dahaki sayımızda anlatayım. Şimdilik kalın sağlıcakla.

Osman Ertürk

Selahattin Niksarlı

Fotoğraflar : Cüneyt Özkul

GÖRDÜM

İsmail BEYDEMİR

Görmek için yaşadım, yaşamak için gördüm,
Benim gördüklerime, bakıp görmezler gördüm.
Kimi ömrü boyunca, kahkahadan ölürken,
İsot yer gibi duran, yüzü gülmezler gördüm.

İpten çıkmazlar gördüm, ipe gelmezler gördüm,
Kendini lider sanan, aklın yelmezler gördüm.
Nadan ile savaştım, irkildim için için,
Kendini bilgin sanan, elif bilmezler gördüm.

Dümensiz gemi gördüm, gemisiz dümen gördüm,
Gözlerimi kapayıp, Hind'i Yemen'i gördüm.
Herşeyi bildim sanıp, bir çok kez şaşıp kaldım,
Ahlâkı deve yapan, haramyemezler gördüm.

Yaz gibi kışlar gördüm, kış gibi yazlar gördüm,
Ana ipliği satan, çarşafı kızlar gördüm.
Yüreğiyle dilleri, birbirine uymayan,
Göbeğinden oynayan, müzik sevmezler gördüm.

Yoksul zenginler gördüm, zengin yoksullar gördüm,
Binbir telde oynayan, bakire dullar gördüm.
Saman altından suyu, yürütüp gizli gizli,
Yeminle ödünç alıp, gidip gelmezler gördüm.

Veli Aliler gördüm, Ali Veliler gördüm,
Gün boyu suya eden, azgın deliler gördüm.
Vatan-Millet-Sakarya, ağzından düşürmeyip,
İltimasla yer kapan, çuval delmezler gördüm.

Evsiz kapılar gördüm, kapısız evler gördüm,
Tavuklara yem olan, azılı devler gördüm.
Kimi yelden sakınıp, deliklere kaçarken,
Gözüne kurşun sıksan, ödün vermezler gördüm.

Yapusuz köyler gördüm, köysüz yapular gördüm,
Toprakta yeri yokken, koca tapular gördüm.
Cennetlik tanınarak, gün boyu hiyle düzen,
Kabuğu da iç eden, soğan yemezler gördüm.

Omuzsuz başlar gördüm, başsız omuzlar gördüm,
Kendini kuzu satan, koca domuzlar gördüm.
İktidarda olana, elpençe divan durup,
Ayağı takılana, selam vermezler gördüm.

Susuz denizler gördüm, denizsiz sular gördüm,
Uygarlık satanların, çoğunda yular gördüm.
Gelenekten, namustan; söz edip kül savurup,
Eve zampara sokup, görüp görmezler gördüm.

Bulutsuz yağmur gördüm, yağmursuz bulut gördüm,
Olmayacak şeylerde, olacak umut gördüm,
Oruçlu ağızıyla, temmuzda tarla derip,
İftarı dutla yapan, ekmek bulmazlar gördüm.

Neler neler gördüm ben, ben neler neler gördüm,
65 in adı var, zorlu seneler gördüm.
BEYDEMİR'im derim ki; niceler geldi geçti,
Mustafa Kemal gibi, ölmüş ölmezler gördüm.

PAMUĞUN DÖRT MEVSİMİ

M. Cavit ALPASLAN

Pamuk tarlaları, küçük küçük, evlek evlek çakıllı tarlalar... Yeşil yumuşak yapraklı pamuklar boy vermiş, yer yer beyaz pembe çiçekleri tarlaları süslüyor. Uzun sert yapraklı küncüler (susamlar) tarla kenarlarında onları koruma altına almış. Pamuk aralarına serpiştirilmiş kavun ve karpuzlar kökenlerini tabana yaymış, üzerlerinde sarı kavunlar çil karpuzlar.

Çiçekler koza olacak, kozalar olgunlaşıp açılacak. Daha çok zaman var. Sarı kavunlar, çil karpuzlar olgunlaşmış.

Ali bir karpuz kopardı. Şırl şırl akan arkın kenarında, tarlanın çimli ivinde oturduk. Ali çakısıyla karpuzun arka kısmını yuvarlak kesip sonra yanlamasına çakıyı şöyle bir çekti. Karpuz çatır çatır yarıldı. Sap sarı bir karpuz. Siyah küçük çekirdekli... Dilimleri kemirerek yiyoruz. Daşık'ın başında bir çift kırakıra var. Yeşil başları açık maviye çalan göğüsleri ve kırmızı kanatlarıyla ne kadar güzeller.

İnce ince akan suyu, uzun saplı küçük kürek ile gavar değiştirerek yayıyorum. Gün ısınmadan çok yer sulamalıyım. Bu kış kar çok yağmadığından, kaynak suları çöz az. Aslında cılız olan Gavurun suyu bu yıl daha da azalmış. Kaynaktan buraya gelinceye kadar iyice azalıyor.

Suyu, iplik iplik bitki köklerine dağıtıyorum. Toprak, suyu cızırtı ile emiyor. Bu küçük tarlayı iki gündür sulamaya çalışıyorum. Tarlada kalmışım, gece sulama daha iyi oluyor. Buharlaşıma olmadığından su daha bol. Ayrıca, suyun kontrolü zor oluyor. Bir kısım yerler kuru kalmış. Kuru kalan yerleri yeniden sulamam gerekiyor.

Sulama işini bu akşama kadar bitirmeliyim.

Ali ile iki gündür görüşmemiştik. Ali hem beni görmek hem de yardım etmek için gelmişti. Bu gün akşama kadar beraber kalacağız.

Çeşmenin başında su nöbeti tutanlar var. Suyun da kıkası boşa akıyor. Bu küçük gözenin altında ne çok bostan ve hasıl var. Aşağıda üçtutlarda yazılarda ve me-

zartlardaki küçük tarlaların hepsi ekili. Her semtin suları da ayrı. Çok emek çok iş ama az ürün. Ayrıca su kavgaları...

Küreği Ali'ye verdim. Şöyle bir dolaşıyorum. Küçük evlek evlek tarlalar, ivlerle birbirlerinden ayrılmış. Hepsi dikdörtgen şeklinde dere kenarlarındaki tarlaların şekilleri değişik. Derenin akışına göre şekillenmişler. Yanları yuvarlak olanlar var. Tarla aralarında tek tek kocaman ağaçlar... Ark kenarlarında yeşil gür ayrık ve varcık otları.

Ağaç diplerinde dinlenenler, yemek yiyenler, tarla ve bostanlarda ot ayıklayanlar. Biber, fasulye toplayanlar... Havada mis gibi reyhan kokusu... Yolda eşekli yayan yolcular, dut toplayan kadın ve kızlar. Küçük çocuğunu elinden tutup gezdirenler. Karşılaşan herkes hal hatır soruyor.

Suyu gözesine varıyorum. Su, düz tarladan kayıyor. Gözenin kenarı beyaz taşlarla çevrilmiş. Su, billur gibi pırıl pırıl kayıyor. Kaynarken küçük kum ve çakıl taneleri oynuyor. İki avcumla dolu dolu içiyorum. Yüzümü yıkıyorum.

Güneş yükseldi gölgeler küçüldü. Tarlaya dönüyorum. Ali epey sulamış. Alilerin pamuk tarlaları Üçtutta, birkaç gün sonra onu sulayacağız.

Bizim de Alile. in de öküzümüz yoktur. Her ikimizin tarlasını Kazım Dayı sürdü. Birer top bez vereceğiz.

Kazım Dayı'nın tek öküzü var. Rıza Dayı ile erzinciği yapmıştı geçen yıl. Eskiden bizim mahallede altmış çift öküz varmış. Şimdi ancak yirmi çift var. Beş altı ailenin tek öküzü var. Onlar birbirleriyle erzinciği yapıyorlar. Sabri Dayı tek öküzüne eşeğini eş yapmış. Eşek boyunduruğa alışmadığından boynu şişmiş. Erzinciği yapanlar kendi aralarında nöbetle çift sürüyorlar.

Ekim ayı geldi. Bağlar bozuluyor. Tevenklerden toplanan üzümler yük yük, sepet sepet evlere taşınıyor. Sokkulara ezilip sıra yapılıyor. Şıralar bastık pekmez, reçel ve sucuk oluyor. Kapularda kazan kazan bulgur

kaynatılıyor. Kaynayan bulgurlar çuval çuval damlara çekilip kurutuluyor.

Bağ bahçe işleri bitmiş sadece pamuk işleri kalmıştı. pamuk toplama yağmurlu günlere kadar sürüyor.

Yaz boyu sulayıp çapaladığımız pamuklar kurumaya yüz tutmuş. Kozalaklar açmış. Pamuklar dallarında genişlemiş, dal diplerine doğru sünmeye başlamış. Tarlalar kar altındaki orman ağaçları gibi. Aralarındaki sarı pamuklar kardelen çiçeklerini andırıyor.

Anam ve ablam Ali'nin anası ve kızkardeşi ile pamuk toplamaya çıktı. Ali ile ben toplanan pamukları çuvallara doldurup eve taşıyacağız.

Tarladayız. Kadınlar, önlüklerini bellerine bağladılar. Önlüklerin eteklerini bir elleriyle tutuyor öbür eliyle pamuk topluyorlar. Toplanan pamukları eteklerine dolduruyorlar. Dolan etekler tarlanan başındaki çarşaf-lara boşaltılıyor. Ben ve Ali çuvallara dolduruyoruz. Bu iş akşama kadar devam ediyor. Akşam çuvallar eşekler-le eve taşıyor.

Hepimiz son derece neşeliyiz. Bu arada farkına varıyorum; annemin ve ablamın parmak uçları delik deşik olmuş. Kozaların kurumuş iğneli uçları batmış.

Birkaç gün içinde bizim de Ali'lerin de pamuk toplanıp eve taşındı. Bundan sonra pamukları çırçır makinelerinden geçirip çiğitlerini ayıracağız. Bizim çırçır makina-mız yoktur. Komşularınkinden çekeceğiz.

Çırçır makinası iki yuvarlak demir silindirden oluşur. Silindirler bir tahta ayak üzerine yerleştirilmiş, üstteki bir kola bağlı alttaki sabittir. Ben makinanın önüne diz üstü oturup kolu çeviriyorum. Anam silindire pamuk yediyor. Pamuğun çiğitleri ayrışıp ön tarafa dökülüyor. Silindirler arasından ayrışıp geçen pamuk arkaya yığılıyor. Ablam yığılan pamukları çuvala dolduruyor. Akşam çuvalları sırtlayıp evimize geliyoruz.

Dışarda yağmur yağıyor. Rüzgâr bir taraftan yağmuru savururken ağaç dallarında kalan son yapraklar döne döne uçuşuyor.

Üst kat odaları soğuk pencereler kepenklerle kapatılmış. Camlı güz odasına göçtük. Bazı komşular alt kattaki kış odalarına göçtüler. Biz de pamuk atımından sonra aşağıya göçeceğiz. Üst kattaki güz odası ve kilerin dışındaki odalar camsız.

Üzümlü narı güzodasına serdik. Pekmez, reçel ve turşuları kilere yerleştirdik. Un ve bulgur kilerdeki ambara daha evvel yerleştirilmişti. Dut, kuru üzüm, armut gahı ve ceviz çuvallar içinde kilerde duruyor. Aralığa gazel doldurduk.

Çırçırılan pamuk atılmaya hazır bekliyor. Çuvalları aşağı odaya aldık. Pamuğu anamla Ali'nin anası birlikte atacak. Pamuğu herkes atamaz, maharet ve güç ister. Bu işi yapamayan hanımlar ücretle hallaç tutar. Kendi işlerini bitiren hallaç kadınlar ücretle başkalarında çalışabiliyorlar. Bundan başka Hekimhanlı erkek hallaçlar da mevsimlik işçi olarak geliyorlar. Elleri tokmaklar omuzlarında yayları ile sokak aralarında dolaşıp iş arayan hallaçlar gelmişler bile.

Yazın kasaptan aldığımız bağırsaklardan yeteri kadar kırı yapmıştık. Anam yayları yerinden çıkardı kırılerini taktı. Alt kat odada pamuklar çuvallardan boşaltıldı. Komşulardan birkaç tane de ekmek tahtası getirilip odaya yerleştirildi.

Sabahleyin erkenden pamuk atacak ve belde yapacak komşular geldiler. Beldeciler ekmek tahtasının başına, hallaçlar da duvar dibindeki minderlerin üzerine oturdular. Yaylar gerildi akordu yapıldı çuvallardan boşalan pamuk yaylaların ağzına verildi. Tokmaklar gergin kırıslere vurmaya başladı. Kırıse her vuruşta ham pamuk havalara sıçrayıp genişleyerek öbür tarafa yığılıyordu. Yığılan pamuk ekmek tahtalarının yanına alınıyor, ince belde çubuklarına sarılarak tahtada rulo yapılıyor. Çubuklardan çıkan beldeler beşer beşer istif ediliyor. İstif edilen beldeler başka bir kadın tarafından yumak yapılıyor. Küle denilen bu yumaklar düz sepette biriktirilip yüklüğe dolduruluyor. Pamuk odada beyaz bulut kümeleri gibi yığılınca yaylar duruyor. Hallaçlar biraz nefesleniyorlar. Yığılan pamuklar belde ve külece-ler tarafından tüketilince yaylar yeniden kırıslere vuruyor.

Hallaçların kol ve omuzları terden sırlıslıkla olmuştu. Genç kızlar hem öğrenmek hem de onları dinlendirmek için yayları alıp pamuk atmaya çalışıyorlar.

Zorlu bir çalışmadan sonra akşam karanlığında pamuk atımı bitti. Küleler yüklüğe yerleştirildi. Yorgunluk unutulmuştu. Evde herkes mutlu idi.

Dışarda soğuk var. İnce ince yağmur çiseliyor. Davar ve sığırlar yağmurdan kurtulmak için aceleyle ahırlara doluşuyorlar. Ocakta yemek tıkrıyor. Davar ve sığırlar yemlenecek, sağımdayı olanlar sağılacak. Soğuk insanın içine işliyor. Ocakta ısınıyoruz.

Alt katta oturuyor, ocakta ısınıyoruz. Odaya iki çay-ırık kuruldu. Birinde sürekli ablam, diğerinde anam çalışıyor. Anam ev işlerini de yaptığından sürekli çayırık başında oturamıyor.

Yüklükten küleler çıkarılıp yandaki sepete dolduruluyor. Akşama kadar bu külelerin iplik olması gerekiyor. Ablamın bir eli sürekli çayırık kolunu çeviriyor. Diğer eli çağ doğrultusunda inip kalktıkça beldeler ipliğe çevrilip duruyor. Çağ sağa çevrildiğinde kol kalkıyor, iplik bükülüyor. Beldeler uzayarak iplik oluyor. Çayırık kolu sola çevrilince uzayan iplik bu kez çağa sarılıyor. Kollar inip kalktıkça çağ şişkinleşip ağırşak hizasında doluyor. Dolan çağın yerine yedeği alınıyor. Uzun kış gecelerinde inim inim inleyen çayırıklar, durmadan usanmadan iplik yapıyorlar.

Artık kış iyiden iyiye geldi. Gökyüzünde koyu bir sis var, ağaç dallarını tilki kuyruğuna çeviriyor. Kaş ve bıyıkları beyazlatan, donduran sis... Saçak ve oluklardaki buz sarkıtları, irili ufaklı yere doğru incelerken uzuyor. Dam çukurlarında biriken sular cam gibi buz olmuş. Çocuklar üzerinde topaç çeviriyorlar. Geceleri komşular geliyor, bazan biz gidiyoruz. Cin peri masalları anlatılıyor. Annem eski türkçe kitaplardan Ahmediye, Kuddusi ilahi komedyayı okuyor. Kadınlar ağlaşıp dinliyorlar.

Sarı ışıklı idare lambası göz kırpmaya başladı. Gaz bitti bitecek. Herkesin uykusu geldi. Misafirler dağıldı. Sönmeye yüz tutan ateşi karıştırdım canlandı. Annem yukardan taze üzüm getirdi ateşin başında yedik.

Gün ağardı kar yağmış, hem de nasıl. Dış kapı yarısına kadar dolmuş. Pencere camları buzlanmış. Orman gibi, bahçe gibi buz manzaraları... Annem okuduğu eski türkçe kitaplarındaki cennet resimlerini andırıyor.

Ablam komşudan eğişle ateş getirip ocağı tutuşturdu. Ben damı kürüdüm. Annem hayvanların bakımını yaptı. Çocuklar okula gidemiyor. Gençler küreklerle yollarda çığır açıyorlar.

Anam dolan çağları üğürüğe sararak tek yapıp zincire uladı. Ben ilkokulu geçen yıl bitirdim. Başka okula gidemedim. Okul derdim yok. Ara sıra halkevinde gazete okuyup radyo dinliyorum. Gazetelerde ne çok havadis var. "Almanlar Rusların başkentine girmiş, Yunanlılar aç kalmış kedi köpek eti yiyorlarmış, Almanlar düşmanlarını diri diri fırınlarda yakıyorlarmış."

Bize Rusyadan gaz gelmiyormuş, şimdi karne ile gaz veriliyor öğretmenler hep askere alındılar. Okulda üç yaşlı öğretmen var. Halim bey, Hasip bey, Nazif bey. Okul tıklım tıklım öğrenci dolu.

Gazımız çok azaldı. Karne ile veriliyor. Akşamları tenekeden yapılmış küçük fitilli çıra ile aydınlanıyoruz. Komşular gelmiş oturuyoruz. Kapı çalındı, hemen koştum. Karşımda iki silahlı jandarma duruyordu. Korktum şaşırdım. Anamı çağıracaktım ki jandarmalar :

- Pencerenizden ışık gözüktüyor, hükümetin emri var, perde çekin karartın. dediler.

Almanlar bomba atıyorlarmış. Anam hemen eski çarşafardan perde yaptı. Pencereleri kapattı.

Çıranın fitili biraz uzun. İslî bir alev, sağdan soldan gelen yel ile bir oyana bir bu yana yalıyor. Alev sağa sola yalandıkça direk ve döşemelerin gölgeleri yer değiştiriyor. Hele çıra elde gezinince döşeme ve direklerin gölgeleri fırl fırl dönüyor.

Çıyıklar inleye inleye çalışmaya devam ediyor. Kollar inip kalkıkça çağlar iplik doluyor.

Dışarda kar yağıyor, tipi var. Dar sokaklarda, adam boyuna varan kar kürtükleri var. Sokaklarda kimsecikler yok. Evler insanı ve hayvanlarıyla soluyan bir canlı gibi.

Kış acı tatlı anlarıyla geride kaldı. Sokaklardaki kar kürtüklerinin son parçaları, dirençleri yitirmiş, eriyip iplik iplik akıyor. Osman Tepesi ve Hekemat birer dereceyi çalımıyla birbirlerine bakıyorlar.

Çıyık sesleri durdu. Bizim de odamız genişledi. İki çıyık yerinden kalktı. Yüklükteki külelerin yerinde iplik zincirleri var şimdi. İplik zincirleri top top bez, top top alaca olacak.

Bahçede kırmızı, sarı siyah boya kazanları kaynıyor. Alaca ve çarşaf iplikleri boya kazanlarına basılıp iplerde kurutuldu.

Avluda büyük test ve çamaşır teknelerinde şeviller hazırlanıyor. Kazanlarda undan yapılan sıvık bulamaç tekne ve testlere boşaltıldı. İçerisine iplik tekleri dolduruldu. Ablam ayağıyla iplikleri iyice çiğnadı. Şevilini alan iplikler kerevetlere dizilerek beklemeye alındı. Suyu çekilince masuralara sarılacak. Masuraları sonbaharda ben hazırladım. Derelerden topladığım kamışları onar santim uzunluğunda kestim. Kızgın şişle deliklerini açtım, kullanılmaya hazır.

Çıyık bu kez avluya kuruldu. Tekler açılarak üğürüğe yerleştirildi. Masuralar tek tek çağa takılarak üğürüğe ipliği sarılmaya başlandı. Çıyık çevrildikçe şevilli iplik masuraları dolduruyor. Şevil zerrecikleri anamın örtüsünü ve duvarları çil çil yaptı. Masuralar sarıldıkça renklerine göre ayrı ayrı kalburlara yerleştirildi. Kurumadan çözme çezecek.

Kar kalktı. Osman tepesinin ve Hekematın ince oyuklarında gözüken beyazlıklar dışında kar yok. Yetişkin çocuklar oralardan getirdikleri bulgur bulgur karlardan karlıpekmez yapıyorlar.

Mevsim yağmurları yağıyor. Harman yerleri yemyeşil. Mavi mine çiçekleri açmış. Çayırıklarda sarı boru çiçekleri boy gösteriyor. Çocuklar kırlarda kuzu otlatıyor, uçurtma uçurtuyorlar.

Evlerde çözme telaşı var. Biz çözme kazıklarımızı davar önündeki yola çıkardık. Kazıklar beşer metre arayla uzunlamasına yere çakıldı. İplik dolu masuralar çözme çağına yerleştirildi. Şevilli iplikler masuralardan sağılıyor destecağın deliklerinden geçerek kazıklarda çekiliyor. Kadınlar ellerindeki destecağları bir baştan bir başa gidip gelerek çözmeyi bitirdiler. Bütün masuralar sağılıp çözme ipliği olmuştu. Bu kez Çözme iplikleri toplanıp yumak yapıldı. Alaca ve bez yumakları gergef başına yerleştirildi.

Kuyular (dokuma tezgâ) alt kat odalarında kuruldu. Çözme yumakları tezgâhın gergefine gerildi. Her iplik ayrı ayrı gücü deliklerden geçirilip tarağa verildi. Dokuma işi başladı.

Bu yıl devlet hazır fabrika ipliği ve dokuma tezgâhı dağıttı. Bize de hem tezgâh hem iplik verdiler. Yeni tezgâhların tarak ve gücüleri demirden. Mekikleri otomatik. Bu tezgâhlarda tarağı her çekmede mekikler otomatik atılıyor. Az zamanda hem daha çok iş görülüyor hem de kaliteli kumaşlar dokunuyor. Bu yıldan sonra artık pamuk ekmeyeceğiz.

Dışarda güneş ve yağmur var. Osmantepesinin üstünde yay gibi ebemkuşağı oluşmuş.

Anam ve ablam hergün sabahın erken saatlerinden akşam karanlığına kadar tezgâhın başında mekik atıp tarak çekiyorlar.

O gün iplikler karışmış kopuklar olmuştu. Anam dayımgili çağırdı. Anam ablam ve yengem akşama kadar iplikleri düzeltmeye "Gerim Yazmak" çalıştılar. Dayım bu olaya bir mani yazdı.

YA BENİM Kİ NOOLUYOR

TV'de gördüğüm, Sınırımızda çocuğu kucağındaki Irak'lı kadına.

Ölmüş mü yollarda, kayıp mı olmuş,
Yaşlı dedesi, hasta ebesi.
Kocasını askermiş dağlara.

Yaşamı öyle sarp ki sığmazmış ağıtlara!..
Kaçırabilmiş yavrusunu sınırda.
Çocuğu aç, kucakta, ölmek üzere

Ayakları çıplak, ayakları karda.
Nerelere gitse nerelere..!
Dört yanında kapalı

Böyle mahşer olmuştur.

Tanrılara tapalı...

Açkalınmış, susuz kalmış,

Ayakları param parça,

Çamur, taş, kaya.

Yürümüş, yürümüş,

Umurundamı...

Kucağında can bebeği

Ölmesinde açlıktan

Odur şimdi tek derdi

Olabilse ona canını yedirirdi...

"Allah kahretsin olmuyor

Heey allahım olmuyor..!

Hâni ölmekten cehennem yoktu

Ya benim ki nooluyor..."

Diyordu bakışların da

Sınırda ki

Yorgun buruk, acılı

Ve gencecik ana...

17.4.1991

Akif UĞURLU

DÖNDÜĞÜNDE

Seni

Evime ekemezsem

Bahçeme ekeceğim

Bahçemde adına

bir ağaç dikeceğim

Dünyanın neresine gidersen git

Döndüğünde buralara

Dibinde seninle

bir kahve içeceğim

Akif UĞURLU

GEÇMİŞ OLSUN AĞIN

M. Ali BİLİR

Bir genelleme değil ama; yaşam süreci içerisinde, kimileri haftanın bazı günlerinin, kimileri bazı yörelerin, kimileri ise bazı nesnelerin kendilerine zaman zaman uğur getirdiklerine; çoğu zaman da uğursuzluk getireceğine inanır. Zaten Burç, sayı ve şekil falları da bu düşüncelerin ürünü olsa gerek. Her nedense hayatım boyunca bu tür düşünceler ve inançlar hep uzağında kaldı. Tüm bunlara karşın 1992 yılının ilk gününden başlanarak uğursuz haberler peş peşe sıralandı. 2 Ocak günü teyzem oğlu, Bedri Koçer'in ölüm haberi, 4 Ocak günü güzel AĞIN'ımızın geçirdiği yangın felaketi, 5 Ocak günü dayım oğlu Avni Aksu'nun By-Pass ameliyatı. Tüm bu üzücü haberler hayatın ne denli acımasız olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Derken günler gülüyle-dikenyle, acısıyla-tatlısıyla geçiyor. Kabullenecek tek doğru ise "hayatın sürdüğü"...

Bu süreç içerisinde olayların insanın istediği gibi olmayışı ve bazan insanı kahr edişi! Boşuna söylenmemiş: "İnsanlar kurarmış, kader gülermiş."

Bu yılbaşında beni telefonla arayan kart gönderen bir çok dostuma yanıt

veremediğim için anlattığım olaylardan ötürü hoş görmelerini diliyorum.

Bana en çok dokunan da Ağın'daki yangın olayı ve haberi oldu. Bu tür felaketlerin ne denli acımasız olduğunu taa.... 1945 lerde görev yaptığım köy okulundaki buğday ambarının ve buna bağlı olarak iki lojmanın yanışını anımsayarak bilirim. Çok sevdiğim ilçemin de böyle bir felaketle karşılaşmasını orada kilometrelerce uzağında olmam beni kahretmekte! Tüm Ağın'lılara geçmiş olsun dileklerimi sunarım. Yıllar öncesi meydana gelen yangında Ağın'lılar Ana-kız, küçük-büyük, felaketin sona erdirilmesi için birlikte siperane koşuşturmaları o gün nasıl en büyük tesellimiz olmuşsa bugün de bu birlikteliği ve dayanışmayı göstermeleri tüm hemşehrilerinin gurur kaynağı ve güvencesidir.

Tarihin her döneminde onuruyla var olduğu, yardımseverliğiyle tanındığı, iyi gününde sevinçlerini, dar ve sıkıntılı günlerin acısını paylaştığı benim güzel AĞIN'ım. En güzel günler ve dalga dalga mutlulukların AĞIN'a ve AĞINLILARA taşması dileğiyle.

KÖYDE ONİKİ GÜN

Osman GÜLER

Yıl 1974 12 Temmuz sabahı. Saat 8.30'da Elâzığ istasyonuna indik. Şaziye'nin, Sıddık'ın karşılamaları süpriz oldu. Beş saat beklemişler. Telgrafımda geldiğimiz aracı ve saati kasten belirtmemiştim. Karşılama zahmeti olsun istemiştim.

Enişte'nin Ümit ile Erdal'a öğütleri... Bacım ne kadar candan. Dilinden "gadan alam" sözleri, gözlelerinden sevgi akıyor. Su böreği bize, çok su içirdi.

Köy yolculuğumuz çok zevkli geçti. Motorla geçiş korku vericiydi.

Köyde ilk gördüklerimiz, Hakkı, Ayşe, Muzaffer, Zambulbarlı Ağa, İbrahim. Rukiye ertesi günü geleceğimizi biliyordu. Temizlik yaparken bulduk. Çocuklar köyü çok sevdiler. Erdal; "her yıl gelirim" diyor.

Ümit'in "Saray gibi ev" Erdal'ın "Bizim evden büyük" deyişlerini Rukiye'ye aktarıyorum, gülüyor. "Emi bir tane de şurda var." fıkrasını anlattı ayaküstü. Banyo, yemek, yatak hazırlıkları... Rukiye ile Vahide haraboldular.

Akşam Dayı geldi. Karaoğlu, Alişir, Amcam oğlu Osman, Mehmet Erdem, Hüseyin Taşbaşı, Müezzinzin, Hasan, Mehmet Çelik, Fuat'ın hanımı, Fatma, annesi, Ayşe, Cici bacı, oturduk. O günün kız kaçırmaya olayı, politika, köykent, Ecevit konuşuldu. Hüseyin Taşbaşı muzurluklarını anlattı. Kaptangile bir akşam girmiş, sabah namazı çıkmış. Ekmek pişirtmiş, tavşan yaptırmış, çaylar içilmiş, çerezler... Kaptan sonunda dayanamamış, "Git yahu, git artık..." demiş. O gecedan sonra, ne zaman sokaktan sesi gelse hemen lambayı püf diye söndürür olmuşlar. Mehmet Ertaşlara gittiği akşamı anlatıyor, "Çay mı yapam, kahve mi içersin dayı?" demişler. "Kahveyi getir, çayı kaynat" demiş. Az sonra karpuz mu kesem, pancar mı yersin?" demiş ev sahibisi. "Karpuzu kes, pancarı da sovumaya koy" demiş

şeytan dayı.

Faik emi'nin fıkrasını anlattı dayı. Bir gün beraber çifte gitmişler. Mustafa da var. Faik emi yanlışlıkla dayı'nın öküzünü götürmüş. Öküzü yerinde göremeyen Mustafa'da "Dayı, öküz yok!" demiş. "O nasıl laf ula! Öküz yok ne!" diye şaşırmış dayı. Bir gün de eve gelince hararın eşekten düştüğü anlaşılmış. Anası sormuş, Faik emi, "Ne bilem, Karaağaçta devrilirdi düzelttim." demiş.

Münüfe bacı bana sesleniyordu "Demek bir alçaklık" (Alçak gönüllülük) yaptın da geldin he?!...

Köyde sabah erken uyanılıyor. Hem de çok dinlenmiş, canlı oluyorsunuz. Saat altı. Şahnişindeyim. Münevver çıktı. Köy sessiz. Münüfe'nin sesi geliyor, oğlu Mehmet'le konuşuyor, "De hadi eleyse..."

Pencereden göl ne güzel görünüyor. İzmir'deyim sanki. Horozlar ne tatlı ötüyor. Serçe cıvıltıları. Mehmet'in atı elektrik direğine bağlı, yem istiyor.

Bu sabah saf Osman geldi yanıma. Kapıda oturduk. Hemen konuştu "Ben çoban Ahmet'in oğluyum. Sizinle de hısımlar olurdum. Babam öldü. Eve ben bahirim. Gardaşımı evlendirdim. Çocuklara bahirim" Annen ne yapıyor?" dedim. "Ekmek büşirir" Sen ne yapıyorsun?" "Çift sürdüm, öküzle değil, traktörle sürüyöz". Osman'ın özelemleri. Osman konuşuyor "Ben askerliğimi Sivas'ta yaptım. Döğerler askerde insanı, doğru yürümezsen." "Seni dövdüler mi?" "Çok dövdüler." Köyde de Kâzım dövmüş Osman'ı. Osmanların dramı, acısı, kaderi hep dövmek... "Ecevit'i nasıl tanrsın Osman?" diyorum. "Eyüdü, çalışkandır." "Demirel nasıldır?" "Eyüdü, eyi bağ gazar."

Bu sabah da saat beşte uyandım. Vahide ile Rukiye, bahçeye gidelim dediler. Bahçede buluşmak üzere biz Hakko'ya indik. Çocuklar Hakko'yu

da güzel ve sevimli buldular. Hakko'da Faik emi, Sabri hoca, kardeşi Mustafa, Henikgilin Ahmet dayı, Eşref dayı, Küçük Ağa, Şeker Emi gilin Mehmet efendi, Süleyman Amca, Osman Bozkurt, Ali Uslu, Ahmet öğretmen ile oturduk.

Onlar namaza girince biz, Karaoğlu ile bizim bahçeye gittik. Vahide çarşaf getirdi. Bahçede Faik emi, Zeynep bacı, Zeynep Bozkurt var. Karaoğlu duta çıktı. Çekirdeksiz dutlar, çarşafa döküldü. Çevresinde sıralandık. Hasan Uslu'yu hatırladık. Evmizin yıkıntısı önünde oturduk. Geçmiş hayatları, yılları, günleri düşündüm, duydum. Karaveng'li bacı çocukluğumda Karaveng'e götürdüğünü anlattı. Yatarken yanıma bıçak almışım. Bizim köyde de güneş doğmuş mudur, demişim. Cevriye uslu geldi yanımıza. Mahzunluğu, garipliği gözlerinden dökülüyor.

Eve dönüyoruz. Kaptan gilin kapıda bayanlar oturmuş gülüp söylüyorlardı. Süleyman amca babamı anlattı, "Beni, Şevki'yle çifte yollardı. Şevki tarlada öküzleri bana bırakır, Ağın'a mektebe giderdi, gizli. Amcam okumasını istemezdi. Öyle öyle okudu. Askerde yüzbaşı rütbesine kadar erişti. Sarıkamış'ta bir hücum esnasında şehit düştüğünü Ağın'lı arkadaşından duydum.

Dayı ile kapı önünde oturduk. Sığırlar, davarlar, önümüzden geçiyorlar. İnekler, sokak sokak dönüp evlerine giriyor. Erdal ile Ümit bu duruma çok şaşırlar. Sürücüsü, güdücüsü yok, nasıl oluyor da bu hayvanlar, sokağını, evini buluyor. Buna güldüler güldüler. Dayı, kapılarını açık bulamazlarsa kapıyı adam gibi dövdüklerini, ağızlarıyla açıp girdiklerini de söyledi. Eşekler pek bulamazlarmış yollarını. Sahipleri onlarıbulup sırtlarına biner, vura vura götürürler diye çocuklara anlamlı bir şekilde anlattı.

Akşam topluluğumuz iyiydi. Oda tıklım tıklım doldu. Muzaffer, Güler, Hafize, Mezbure, Fatma Karaoğlu, Zeynep Erdem, Hikmet, Ahmet (Gavas), Osman Güler, Mehmet Bozkurt, Alişir, Dayı, Muharrem, Hacı Hasan... Mehmet Korkmaz, beş yaşındayken, ilk gurbete çıkışlarında, Münevver'in Elâzığ yolunda bir türlü ata binmediğini anlattı. "Ne inat çocuk!" demiş o zaman. Öbür gelişimde "Sen o inat kızla ne yapıyorsun anam?" demiş de gül-müşüm. Keşke hep gülebilseydim inatlıklara, ama ne mümkün.

Rukiye, herkesin dikkatini üzerinde toplamasını biliyor. Şeker dağıtıyor, kolonya döküyor. Herkese bir ad, bir söz atarak önünden geçiyor. "Al akıllı enişte" diyor Muharrem'e. Hüseyin Taşbaşı'na gelince "Sen de al deli enişte" diyor. O, şekerini avuçla-yınca da "Aaaaa!" yı basıyor.

Konukların çoğu gitti. Hüseyin Taşbaşı oturuyor. Nahide, "Nedecem anam, daha kalkmaz." di-

yor. Beraber gidecekler çünkü. Rukiye, "Anam hay-di git de, biz de yatak" diye söylenip duruyor. Gü-lüşmeler. Hüseyin Taşbaşı, "Rukiye, ben prensip sahibi, program sahibi bir adamım. Evden çıkar-ken, bu gece saat ikiye, üçe kadar nerede, nasıl vakit geçireceğimi programlarım. Programımı bo-zamam. Sonra alt üst olur." dedi. Dün diyor, buradan erken çıktım. Programımı Remzi'de tamamladım. Ben de, "Remzi'nin de bir programı vardıysa, onun programı altüst olmaz mı?" deyince millet kahkahayla güldü.

Dayı da anlattı, Hüseyin Taşbaşı'nın işlerini, Geçen yıl bir ara bize dadandı, diyor. Bir ay övün övün geldi. O sıra Çakıcı kendisini davet etmiş. Çakıcıya, "Eğitmen'den izin al, bu günlerde ona gi-diyorum, sonra darılır" demiş. Çakıcı bana söyle-yince, "Aman Ahmet, izin ne demek, gelsin, hem istediği kadar, tek beni kurtar." demiş.

Bu günün anılarına şu deyişleri de eklemeliyim; Zeynep Bacıdan, "Şu dünyanın topu boş, Tüfeği boş topu boş, Güvenme mala mülke, Bu dünyanın topu boş..."

Emim kızı Emine'den, "Baba der yahşi değil, Çok güzel yahşi değil, Gurbet el cennet olsa, Sıla-dan yahşi değil.

"Baba der keten yahşi, Giymeye keten yahşi, Gezmeye garip ülke, Ölmeye vatan yahşi." Bunları özellikle benim üzerime getiriyordu.

Öğle yemeğinde Mehmet Karaoğlu'nda idik. Yemekler çok nefis ve iştah açıcıydı. Mehmet, Halim Hoca'nın Eğin'den beri Müderrisin azgın katırı üze-rinde Hakko'dan geçerken, ancak "Baba Gonah" diyebilmesinin hikayesini anlattı. Çok güldük.

Akşam, Münüfe Bacı da vardı. Saflığın, kaygı-sızlığın bir heykeliymiş gibi oturdu. Her sözü ile güldürdü. "Gel dayı gel, bunları gülmekten gırdırı-rim. Hele gel ki göresin."

Bir gün konuklarına ayran ikram etmiş Münüfe Abı. Sonradan ayran verdiği tencereden sıçan çıkmış. Önce susmuş. Sonradan, "Anam haber ve-rem ki yıkanalar. He, ya ne anam."

Hava açık, durgun. Göl sakın. Köyün sabah sessizliği. Komşu evden yayık sesi geliyor. Leylek yuvasında yok. Bizim çatı boşluğuna bir güvercin girdi. Evde herkes uyuyor. Akşamki sohbetten ak-lımda yer eden Hafize'nin keçisi. Öyle tatlı anlatı-yorlar ki katıla katıla gülüyoruz. Harktaki tencereler-in kapaklarını açıp ayrılan çorbaları, yoğurtları, evlere, içerilere kadar girip hılların arasından ek-mekleri yemesi gibi marifetlerini anlattılar. "Şimdi Hafizenin keçisi gelir" diye korku ve tedirginlik içine düşen komşuların hali, bu eli ve gözü kanlı dünya-da, bize bir mutluluk tablosu gibi görünüyor.

Alişir taze yağ, kaymak, ayran; Muzaffer süt getirmişti. Kahvaltıda "Bu, Fatma Hanımın, Ayşe Hanımın değil, Hüseyin Hanımın ayranıdır." diyordu Alişir.

Muzaffer, Bingöl'ün çocukluk söz ve davranışlarını anlattı. Hiç küçük çocuk sevmemiş Bingöl. Abdullah'ı kucağına alır severmiş. "Demek kan çekmiş anam" diyor. Bir de diyor ki bizi ya da kimi görse Bingöl, "Eşeğiz var mı? ya öküzünüz de var mı?" diye sorular sorardı.

Amcam kızı Emine Bacım geldi. "Osman burda iken her gün gelem de..." diyor. Yüzüme sevgi dolu bakışlarla bakıyor. Yaşlı, dermansız, moral çöküntüsü içinde, Onu üzen düğümü çözemedim. Bilmem ki zamanla çözüldü mü?

Ağın'dan dayı'nın eti geldi. Yarın piknik yapacağız. Akşam gezisine çıktık. Önce İbrahim Aydınlara, baş sağlığına gittik. Kevserle oturduk. Kevser çok hoş. Aynı Rahmetli Ümmüğülsün.

Köyde okuma ihtiyacı yok oldu. Gazetelere bakamıyorum. İlk defa Mevlâna'yı okumaya başladım.

Kıbrıstaki darbe haberi ilginç.

Akşam üzeri. Erdal ile Dayı'nın kapısı önünde oturuyoruz. Sinek çok. Öldürme, kovma ile başa çıkamıyoruz. Münüfe Bacı pekmez getirdi bize. "Bu sineklerin elinden nedeceyük Münüfe Bacı." dedim. "Nedek oğul Allah'a şükür!" diye cevap verdi. "Savaş çıkıyor Münüfe Bacı" dedim. "Anaaa, Allah canımı alasın, Çitillerimiz (evlâtlarımız) nolacak!" dedi.

Erdal : "Köyün ne güzel kızları var. Hepsi güzel." diyor. Münüfe Bacının torunları güzel ve şirin. Fazilet çok hoş. Erdal'ın dayısı kızı.

Şimdi yeni bir sabahtayız. Huzur dolu bir sabah. Dayı'nın sesi geliyor dışardan. Göle gideceğiz. Bahçeyik'lerde Dayı'nın kavaklığında öğle yemeği yenecek. Hazırlık tamam. Heybeler eşeklere atıldı. Hatçe Ablâ kürt Süleyman'ın; Erdal, Dayı'nın eşeğine bindiler Musalla'da. Kafîle yola düzüldü. Mezarlık, Gölöğü, kup... Bizim Bahçeyik, nihayet kavaklık. Ocak kuruldu. İki yanımızdan şırıl şırıl su akıyor. Gölge koyu değil. Sık sık yer değiştiriyoruz. Radyo, teyp, sohbet... Vakit su gibi akıp gidiyor. Et, pilâv... İştahlı bir yemek... Erdal eşekle geziye çıktı. Biraz uyku. Ümit çıktı bu defa. Göle hareket. Sıcak çok. Çırlavuçlar, işte bir zaman sonra göl içinde kalacak bir kaynak daha. Gölün kıyısındayız. Kenarlar killi ve yumuşak. Gençler suya girmişler.

Dönüş... Kavaklık yolları. Balta girmemiş bir Orman zevki tadıyoruz. Yolda Çömeldik, beş haberlerini dinledik. Makarios ölmemiş.

Kam yolundan Hakko'ya geldik. Kam yolu ne

güzel bol suyun yavaş bir sesle süzülüp akışı, insanın gönlünü açıyor. Bahçeler, bahçelerde dut toplayan gelinler, kızlar, analar. Toprak, yeşillik, gürül gürül çeşmeler, anılar, âşına yüzler, hep yerli yerinde; ne kadar da canlı...

Hakko'da oturduk. Ekrem, Fuat, Ahmet öğretmen... Biraz kız kaçıрма olayı, biraz Kıbrıs meselesi. Muharrem sözü değiştirdi.

Tam eve gireceğimiz anda Cici Bacı : "Ellere günlere kala, tarlası da, nohudu da!" diye söylenererek kapıya geldi "Ne oldu!?" dedik. "Nolacak anam, O kızın, Münüfe'nin ayağına çatal batmış, ağlır." "Geçmiş olsun Münüfe Bacı, nasıl oldu?" "Nebleyem anam, battı'ya, çektim çektim çıkardım, he ben çıkardım." Gözleri ıslak. Yine de umut ve hayat dolu. "Haydi, çok ayakta durma." "Ya ne! Oturmak da bana kalmış." Benden önce yürüdü, kimbilir o haliyle, yine ne iş yapacak.

Zarife Bacının kahvaltısında sofrâ çok zengindi. Bal, kaymak, yağ, yumurta, gatmer, pekmez...

Akşam yemeğinde Müezzinlerdeydik. Yemekler güzeldi. Yarın akşam mevlit okutacağım. Şeker ve gül suyu Ağın'dan geldi.

Kapalı, serin bir sabah. Amcam oğlu Osman'da kahvaltıda. Öğleyn kavga sesleri ile dışarı fırladık. Çingene kızları, kadınları Alişir'i taşâ tutmuşlar. Koştuk. Erdal elinden bakracı aldı. Ben çingene kadınlarını evlerine göndermeye çalıştım. Korkunç bir çingene kavgasıydı. Onlara karşı koyan tek kadın Rukiye'ydi. Alişir onlara uymamalıydı.

Öğleyn Haseki'de gıdık yedik. İbrahim Aydın'ın ve Kevser'in ev sahipliği yemek kadar güzeldi. Münüfe Bacının küncülü köftesi, biber kızartması da çok lezzetliydi. Ayşeler, Aytül hep hizmet ettiler.

Akşamki mevlidimiz çok güzel, anlamlı ve temiz idi. Tüm köylü, kadın, çocuk gelmişlerdi. Mevliden sonra Enişte Osman'ın yemeğine gittik.

Soluk bir aydınlık. Bir güz sabahı gibi. Puslu bir gök. Harmanlardan Patos sesi geliyor. Horoz sesleri, tavuk gıgırtıları, serçe cıvıltıları... Yeni bir gün başlıyor, huzur içinde, rahatlığın kollarında.

Kahvaltıyı Hafize Aydın'da yaptık. Çocuklar masa görünce sevindiler. Ben, yer ve sini sofrasını da sevdiğimi söyledim.

Cuma namazı kalabalıktı. Ben Cuma namazından sonra çıktım. Dışarda bekledim.

Akşam yemeğini Karaoğlu'nun bağevinde yiyeceğiz. Eğnik gözesinde oturduk. Bağevinin damından göl, tümüyle ve güzel görünüyor. Lüksü, dağın ağacına astık. Yemekler çok nefisti. Hele şekerpare kaysı tatlısı görülmemiş bir güzellikte ve lezzetliydi.

20 Temmuz Sabahı. Münevver radyoyu açtı. Haber beni bir anda sıçrattı : Türk Ordusu Kıbrısta! Ecevit konuştu. Çok heyecanlandım. Karaoğlu benzi uçmuş geldi. Sarıldık, Öpüştük. Dayı ile de heyecanlarımızı paylaştık. Rukiye o sırada asker olan Tuncay'yı düşünüyordu.

Kahvaltıyı Metinlerde yaptık. Çok güzeldi. Bademli Bacının bir gözünün görmeyişine üzüldüm.

Akşam kalabalıktı oda. Ahmet Korkmaz, Hüseyin, Osman Yılmaz, Ali, Hikmet, Hüseyin Taşbaşı, Memet Çelik ve damadı. Nahide eşi Hikmet'in Şeytan dayı ile köyde misafir Mevlide uyup akşamlara, sabahlara kadar şurda burda dolaşıp eve gelmediğinden şikâyetçi. "Anam" diyor : "Şeytan dayının uykusu yok, Mevlid ile Kadir'in karısı yok, bizim Hikmet'in de aklı yok."

Köy sabahlarının bir yenisi. Merkezler anıyor, kuşlarda hareket, kadınlar sokaklarda. Gölgele uzun. Neşesizim. Mesnevi okudum kapı önünde. Akşam yemeğini Ali Erdem'in bahçesinde yedik. Sırpiyan'da oturduk. Dongosor'u gezdik. Münevver'in midesi ağrıdı. Helvayı sıcak sıcak yemiş.

Bu sabah Rukiye'nin küfürleri çınlattı ortalığı : "Hayvan oğlu hayvanlar... Aklıma gelmediyse kor olam..." kıyameti koparıyor bahçesindeki hasılları çiğnemiş koparmışlar gece. Ortağı çingeneye karşı bir hareket olarak düşünüyor. Erdalla gittik. Bir bahçe hırsızlığı. Kasıt olmadığını anlattık.

Dayının akşamki fıkraları Ağınlılar üzerineydi. İbik Dayı ile Ömer Lütfi ağız dalaşı yapıyorlar. Sonunda İbik dayı Ömer Lütfiye şöyle sesleniyor : "Seni ancak pizoz yuvarlar, ben nasıl yuvarlayam." Ağında, tarlada çalışmaktan bunalmış baba, haylaz oğluna bağıyor : "Sen akşam eve gelirsin!" Oğlu uzaklaşıırken cevap veriyor : "Evin sıçam..." Elbet bir akşam da sıra Hozakpur fıkralarına gelecekti...

Bu sabah kahvaltıyı İbici Dayı'nın bahçesinde yaptık. Yeri, havuzu, buzluğu ile bahçe gerçekten güzel. Hanımı, kızları bize çok hizmet ettiler. Kilimler, minderler, yastıklar... Sofra ve yiyecekler çok temiz ve hoştu. Öğleden sonra Halim Dayı'nın bahçesine dut yemeğe gittik. Kevserlerin elindeymiş. Venköyünde çeşmeye saldı. Ümit yoktu. Münüfe diyor ki : "Erdal şahra taşıyor, geziyor; Ümit de Cüçük çıkarıyor. Rukiye, Nuriye Bacıya takıldı : "Ankara'da seni içeri almazlar bu kıyafetle. Oğlunla gelininin odasını göreydin." gibi.

Ot çuvalını başına aldı Nuriye : "Bir türkü vardır ya anam hani, deyir ki, ne deyirdi gı... sevilmeyen özlenir mi - yolları gözlenir mi - Bazı kere gözlüyorum..." gülüşmeler... "aşka boyun eğilir mi - Bazı kere eğiyorum." kahkahalar.

Akşam üzeri Eşref Dayı'nın ayvanındayız. Manzara çok geniş ve açık. Dürbünle Karasar'ı, gölü seyrettik.

Fuat'ın evi güzel kaysı yedik. Soğuk su içtik. Evliya'nın gelinleri güzel. Zafer Fuat'a ve Fatma'ya benzemiyor. Süleyman, Memet, Hüseyin'in yetişmesi. Anneleri için, dünyanın en fedakâr annesidir, diyor Rukiye. Bu ziyaretlerden sonra eve döndük. Münüfe Bacı : "Haydin" diye içeri girdi.

Memet Erdem'in Elazığ'dan gönderdiği horozla yapılan pilâvı herkes iştahla yedi.

Dutu Muharrem'in güzel bahçesinde yedik. Çiçek, su, tertip düzen. Köyde böyle ince zevk ve uygun araç-gereçlerle kurulan ev, gerçekten her türlü beğeniye değer. Mutfaktaki erzak kutuları, Banyo, termosifon... Saksı çiçekleri, avizeler, balkonlar, şehirde zor bulunan güzellikler...

Akşam geç vakte kadar badem kırıldı. Münüfe yanlışlıkla Adana trenine bindiğini anlattı. "Ziller sıhlet çalardı." diyor. "Ya gitseydin!" diyorum. "Neblem anam, görek nolurdu." diyor.

Günlerimiz bitti köyde. En çok Vahide üzülmüyor.

Bulanık bir sabah. Benim içim de öyle. Köyde son günümüz. Osman ve eşi Fatma çok iyiler. Çocuklar Eşref Dayıyı sevdiler. Emine Bacım çok yakınlık gösterdi. Kahvaltı sofrası zengin, temiz, lezzetliydi. Göz suyunu getirdiğimde hepsini sofrada gördüm. Harunu da.

Yolculuk hazırlığı. Yağlar, peynirler, leblebi yapmalar, döğme getirenler, fasulye getirenler... "Bugün misafirim, yarın giderim" "Geldi şen, gitti harap." gibi sözler, burun çekmeler, örtünün ucu ile göz silmeler...

Akşam, son gece sohbeti. Hikmet ile Hüseyin Taşbaşı dut sallamaya gittiler. Elâzığ'da bacıma söz verdim. Bu zahmeti çektiyorum.

Bir saat sonra köyden, köylüden, Rukiye'den, Vahide'den, Ayşelerden, Münüfe'den, Dayilerden, bacilerden ayrılacağız. Çok anlamlı bir sabah. Köy sessizliğin ve huzurun güzellikleri içinde. Rüzgâr var.

Ağın'a ve Ağın'lıya hizmet için derneğe üye olunuz ve aidatlarınızı lütfen PTT 101843 nolu çek hesabına yatırınız.

Ağın'lılarla ilgili tüm haberleri lütfen bize yazınız.

SUYA GİDEN YOLLAR

İsmail BEYDEMİR

Garagilin Mustafa, Süderekli Ağa'ynan at yollanmışdı "gıdık kesiyoruz, gel" diye. Gitmedikti, Hilmi önce isteksiz göründü, gönü olunca da gidip aradığımızı bulamadık, oyun paydos edilmişti. O gittiğiniz yol, Panik yoluydu, sabah sabah içim çekti bu yola düştüm.

Hacıgilin mezarlıkda, Faris Dayımızı gene bağda, belini eğe eğe dolaşır gördük. Az ilerde Muhtargilin bağda Haççe ablamız yaprak topluyordu. Sıcağa kalmış, yorgunluk bunaltısını, tevek çiçeklerinin baygın kokusunu ciğerlerine çekerek gideriyordu. Hayri dere kinarındaki cevüzlerin dibine arka üstü yatmış, sarıkuşların ötüşerek cilveleşmelerine dalmış, dalgasını sürüyordu. Bülbüller, sıcak biraz daha bastırınca, susmak üzere çekilecekleri gölgeye varmış, son şarkılarını gönülsüz söylüyorlardı. Hoşirik yol ayrımına gelmeden, Tonbul'u bağında bağ kazar bulduk, ne bir türkü mırıldanıyor, ne de gürültü ediyordu; biz de ona uyup", kolay gele" bile demeden geçtik. Umman Hocagilin bağın kapısından önce bir kucak sata, ardından da Mehemmet göründü, merhaba edip geçtik. Palancı Bahçasının dereye inmeden, Hoşirik'de Necip Bey gilin bağda Memduh'un sinerek bir dala uzandığını görüp, bakalım ciji'yi tutabilecekmi diye bekledik. Yok tutamadı, üstelik

de ciji yüzüne işedi, mendilini çıkarıp kurulamaya başladı. Palancı Bahçasının dereyi geçtik, Mülazım gilin tarla gene buğday ekili, alt yanında bir kadin ot ediyor, Lütifiye ablanın görmez gözleri deyip geçtik. Hop'un bağlarda bir çocuk "ana beni eversene" türküsünü yanık yanık söylemekteydi. Yolun üstündeki payamların dibinde bir eşek, başını gölgeye sokmuş, goğogonlarla savaşıyordu. İnebut çalılarının çiçekleri, insanı çıldırtan tatlı kokuları ile, bu goğogonları kendine çağırıyordu. Ben bu hayvanların bunca güzellikle, bunca kötülüğe meysek oluşlarını, bizim rahmetli Vahdettin'e benzetirdim. Horoz gilin bağın alt yanında Hüseyin Abi dolaşmaktaydı. Bağ geçince, Çıdıklarde ortagolun davarını, gurtgaya'ya doğru yayılmakta bulduk. Yolun kıyısından bir çoban yaldata var gücü ile fırlayıp uçu, ırkildik birden. Biz yolumuza giderken, sessizliğin ezgilerini sesli bir ezgi böldü, durup dinlemek gerek:

Gara gözler, gara gözler, garamış gara gözler,

Gemim deryada galdı, yelkenim gara gözler.

İsberek Deresindeki bağdan, Hekambaşıgilin Memet Dayımız, yanık yanık hoyratını söylerken, bir yalınlık duyduk ve "ah ula Gani nerdesin" demeye kalmadı, Galecik'den yankılanan

bir gırnata sesi, yöreyi evrenin en güzel yeri yaptı. Mineyikli Hasan Dayı, karşı bağdan "he ula he" diye içini döktü. Bu ezgilerle mest olmuş yörede her şey durmuştu. Sato Dayı'nın iti Ağın'a gelirken yol ortasında çömelip, kesik kulaklarını verip, bu kutlu olaydan payını almaktaydı. Yırtıncasına öten cıvıllar bile susmuştu. Yıllar sürmesini istediğimiz bu ortamı, Malatya yönünden gelen bir jet uçağının canavar gürültüsü yırttı. Kime ve neye kızacağımızı bilmeden hızlı hızlı yolu muza koyulurken, Sato Dayı'nın iti de bir ağız havlayıp, Ağın'a doğru koştu.

Saatçi Memet Dayı'nın değirmenin üstünden geçerken, süngüye taktığı düşman askerlerini omuzundan arkaya atabilen Kasım Dayı'yı karşı bağda gördük. "Mehemmet ateş varmı?" diye, kaba sesiyle ünledi. Memet Dayımız "var Kasım Dayı, pağaç da var gel ki yiyelim" diye yanıtlarken, bu Kasım Dayı cıgara içer de niye ateş taşımaz diye bir kez daha düşündük. Taşır taşmasına da, kavı iyi tavlannmadığı için, zor yanar, iyisini hazır ateş aramaktır der. Sürsülüklü dereden geçerken, anamın Çimişkezek'den gelirken eşekten düştüğünü anımsayıp, güldüm. Yolumuza gidip, Galajığın dutların üstünde, Gadıyoran gilin tarlaya yolu kesip geçen argın başında bir aluç ağacı vardır. Bu ağaca bir üre önce bir çok bez bağladın, bu gün ağaç tanınmaz oldu, gelen geçen yatır yapmış. Ben bile şimdi irkilip, acaba ben de bağlasam mı diye düşünür oldum. Mustafa dayı gene kurtkaya tarlasını hasıl etmiş, kürek omuzunda harga yukarı gelirken, ben kayaları dönüp, Zeyniğin mişmişliğinin başına geldim. Kızıyığında çocukların sesi geliyor, Kalecikden de birisi taş yuvarlıyordu. Aman birilerine degecek derken, selsendiler, taş atan da durdu. Kızıyığı'nın suyu çok soğuktur. Gidip içmek isterdim ama, dereden karşıya geçer-

ken yatık duran büyük kayanın dibinde gine yılan vardır diye irkildim. Hem de dutların dibinde davar yatırıldığı için, çok gübrelidir, iğrenip su içmekten vaz geçtim.

İri gayalardan doğru gelen bir Garaguş, yolun üstünde öten bir keklığı susdurdu. Üstümden geçen kuşların kafalarını yan çevirip bakmalarına bayılırım. Elimi kolumu sallayıp, garaguş'a öylecene baktırıp rahatladım. Dereye doğru eğilen yokuşun başına geldiğimde; Ehmenin yolundan birkaç katırla gelen yolcuları görüp, Sato dayının guşluk gemisini salmadığını anladım. Kavuşamazsam, tek tutun geçit göbeğe çıkıyor, ordan geçerim deyip, gözleye gözleye yolumu sürdürdüm. Yokuşun dibinde dere kınarında bir küçük üçgen tarla vardır, dere yönü iğdelik, kimin olduğunu bilmem ya, burası çok hoşuma gider. Birden çakılıp kaldım! Hani İnce Memed'in, kayaların dibinde görüpde, en ateşli çatışmada bile dalıp gittiği mor çiçekler vardı ya, işte o çiçekten bir destesi yolun üstündeki kayanın altında duruyordu. Her yaylımdaki hayvanın uzanabileceği yerde bulunan bu çiçeğe hiç dokunulmamıştı. Acaba tadı mı acı, yoksa hayvanlar bu güzelliğe ni kıymıyorlar diye hep düşünmüşümdür. Nerden çıktıysa bir arı çiçeğe konup, içine girip çıkmaya başladı, bal arısı sandığımız bu yaratığın, sıtmal Pağniklinin "ah bir kor arı" diye yardım istediği arı olduğunu anlayıp gülümsedim.

Yokuşu inip dereye vardığımızda, derenin bir süzüntü olduğunu görüp; Elekçi bahçasından Pağniğe dek onbir değirmeni döndürüp, bağ ve bahçaları da bol bol sulayan çay gibi akan su nelerlere gitti, hangi dev sömürdü diye düşündük. Ataların bir sözünü anımsadık "yıl yıla çunar" derler ya, bu yıl eskiye, gelecek yıllar da bu yıllara çunayacak her halde.

Garagilin Mistik gine bir ev dolusu bojik tutmuş diyorlar. Pijdutluğu gongollik etmiş. Hüseyin Efendi bu işi Ağın'da iyi icat etmiş, hem meyvesiz ağaçlar işe yarıyor, hem para getiriyor, hem de bojiğin altı hayvan yemi oluyor. Değirmen hargının altından yolu muza devam ederken, malların üstüne basıp posurattığı bir at arısı yuvasından sakınarak geçtik. Hargı geçince hemen köy görünür. Yolum üstündeki harmanlarda, Hastekli Çorlu Mehemmed'in, itin kışına ve ağzına acı isodu sürüp, itin viyaklayarak, kışını yere sürüşünü, Çorlu'nun taklidinden anımsayıp gülümsedik. Karadayı gilin kapıda köyün kadınları oturmaktalar, kim olduğumuzu konuşsunlar, biz gidelim.

Köyü çıktıktan sonra, bağ aralarından kumlu yola girdik. Kuş sesleri arasında, yerden yükselen kumun sıcaklığı vız geliyor insana. Bu yoldan kaç kez geçtiğimizi düşündük, hesabı kayıp, vaz geçtik. Bağlardan sonra kumlu ve yandaklı tarlalardan sakınarak geçtik. Hasan Tahsin'in iğdelerinin üstündeki, Kahveci gilin Osman Ağa'nın tarlası da görünüyor. Osman ağanın verimli bir ürün döneminde, şahra getirmeye gelip, çalıya takılan bir bağda Mirad'a attığı ve atarken de; "al bunu da anan bilmem neresine sok" dediği tarla burası. Rüzgarın suya döküp kıyıda kalan son bağda suya atan Osman Ağa'nın bu fıkrasını anımsayıp gülmek elde değil. Hemen önümüze gemi başı ve iğdeler çıktı. Birkaç yolcu ve hayvanları iğdelerin gölgesine sığınmış, Sato Dayı'yı bekliyorlardı. Biz bir selamla yolunuzu sola kırdık ve yukarı iğdelerin dibine yöneldik. Buradan Tek Tut yönü çok güzeldir. Uslu yaygın bir parıltıyla akan MIRAT, burada birden delirir, iğdelerin önüne doğru oluklanıp, bulurgan yapar. Ağın deresi buraya ölgün bir bataklık durumunda ulaşır. Sessizce bir gölgeye oturup, ada denilen bu bölgeyi gözetlerken, bir çift angut öterek dolaşıyorlardı. Kıyıya biriken küçük balıklara ufak bir taş attım, dağı-

lıp kaçıştılar. Üstümden ağır ağır bir suna geçti, tüfeğim olsa diye düşünürken, adadaki corlak bekleme yerimizi anımsadım. Corlakların da tam suya inme zamanlarıydı. Biz böyle düşünüp yılgınlığa bakarken, bir duman uzantısı ardından bir patlama duyuldu. Yılgınlıkların içinden elinde tüfegiyle çıkan avcı, zıplayıp yere düşen corlağı alıp, gene evcüğe girdi. Tanımuştum, bu avcu Kırmutık'di. Burayı zaten başkaları bilmezdi ki.

Yırtınırcasına öten bir tutdeğdüren kuşu, suyun hışırtısına karışıp, insanı yalnızca duygu yapıyorken, canımız su içmek istedi. Yerimizden kalkıp, kıyıya doğru yöneldik ve altının sağlam olup olmadığını iyice yokladığımız bir sal taşın üstüne çömeldik. Sunun dalgacıkları ile taşın önüne ince bir kum birikintisi toplanmıştı. İnce deyimini ancak bunca inceltebilirdi insan. Suyun küçük dalgacıkları ile yerinde duramayan bu kum birikintisi:

*Mırat kınarında gum ince ince,
Ölürüm sevdiğüm ben, görmeyince,
Erzayıl gelmiş ki, canımı ala,
Verirmiyim onu, yar gelmeyince.*

Dizelerini anımsattı. Dolu dolu oldu gözlerimiz. Bunca güzelliği içinde toplayan bu yığını yerde koymak yazık olur diye düşündük. Kolumu sıvayıp suya elimi sokunca, soluğumun kesilip, tüm gövdemin ıslak bir basınç altında olduğunu hissettim. Şaşkınlıkla başını kaldırıp göğe baktığımda, masmavi bir katmanın üstünde dolaşan birşey gördüm. Can havliyle sıçrayıp çırpınırken, uçar gibi havalandığımı kavradım. Bana yıllarmış gibi geçen uzun bir süreden sonra, soluk alabildim, kendimi suyun yüzünde buldum. Yüzümeye çalışırken, Erol Yazıcı kaptanın kayığını bana yönelttiğini görüp, ferahladım. Erol beni kayığa çekerken, şaşkın, soru dolu bakışları ile dopdoluydu. Ben, boşver dercesine uzakları gözleyip, işaretle haydi gidelim yaptım. Hoşirik limanına geldiğinde, karaya çıkıp evin yolunu tuttum.

(2 Ocak 1992 - D. BAKIR)

DÜŞÜNSEL DÜNYAMIZ

Ümit ÖZBAYKAL

Ben sevgiyi severim, sevgiye tapanım. Çünkü düşüncelerin en olgudur. Düşünceler ise, içiçe geçmiş mekânların derinliklerinde bir yerlerde yaşayan, küçücük canlılardır. Bu ne demek? Biliyor musun?! Yani, bizim bütün düşündüklerimiz, zamanın birinde, bir yerde yaşanıyor. Öyleyse güzel şeyler düşünmek gerekir. Belki de bu dünyacı tadını çıkaramadığımız özgürlükleri elde etmenin bir yolu da bu. Bütün bu söylediklerim, umudun bizzat kendisi, yaşama sevincimizin kaynağı. Birşeyi yapmak istediğimizde, bütün gücümüzle çalışınız, yine de olmazsa, en azından düşünürüz.

Yoklar, var olur düşüncelerimizde. Yasaklar, engeller kalkar, Umut dünyasında, sadece yapmak istediklerimiz ve biz varız. Bu dünyadaki hiç kimse, oradaki kadar güçlü olamaz.

Yapılması gereken : DÜŞÜNMEK!

Bir de "şu insan, düşünen tek yaratıktır" derler. Bunu derken de, insan olmaktan gurur duyup böbürlenirler. Halbu ki sadece dokunduklarını, kokladıklarını, gördüklerini, duyduklarını kabul ederler. Ya hissettiklerimiz, inançlarımız, hayallerimiz... Bunlar da, harika insan beyninin ürünleri. Durmadan

mantıklanıyla, duygularını çatıştırırlar. Her seferinde de duygularını yenik düşürüp, mantıklarını galip ilan edip, çok övünürler. Mantıkla duygu berabere bile kalamaz. Oysa onların mantık dedikleri, saplantıdır. Beceremedikleri birşeylerin adını da "duygu" koyarlar. Kendi söyledikleri yalana inanan bu insanlar, kendi mantık kafeslerinde, kısıtlamalarla dolu bir hayat yaşayıp, ölüp gideceklerdir. Hissedenler ise hiç ölmeyecekler.

ÜNİVERSİTE DUVARLARI

Aptalları, akıllıları,

Akıllı görünüp,

Aptal olanları,

Kısaca bütün hıyarları,

İçine alır,

Üniversite Duvarları

Ümit ÖZBAYKAL

İZMİR'DE GURUP

O, mutlu günlerde

El ele, gönül gönüle,

Dolaştığımız yollarda

Terkedilmiş, ağılatılmış,

Bir kadın hırçınlığı var.

Güneşin rengi uçuk,

Yorgun , dermansız.

Gizli bir sıtma ile hummalı

İnmekte simden yatağına.

Gölcük uyumuş, orman gölgeli,

Hergünkü mısralar susmuş körfezde

Değirmendere'nin gözleri nemli

Gurubun şiiri, musikisi yok

Kırılmış rübağ gibi.

Kızıl dudaklar arayan,

Buseye hasret,

Billur kadehte harelenen

Bulgulu şarap gibi

Kadeh dudaktan,

Ben senden uzak,

Hüseyin KABASAKAL
(Adapazarı - 21 KASIM 1960)

KORKULARIMIZ VAR

Nalân KIRAZ

Sonuçsuz çabalar bunlar. Yaşamını tutup bağlamışsın bir yerlerinden, sonra onun etrafına dönüp duruyorsun. Kendini aşma girişimlerin mi diyelim? İnsan kendini nasıl aşar ve karşılaştığı nedir? Karşıda durup gülüyorum, evet gülüyorum.

"Bilmiyorsun; geçmişte bir yerde, fotoğrafları bile olmayan bir ülke yaşamışım. Güneşin sıcaklığını tutmuşum ellerimle ve gecenin... İnsanların aptalca ilgilerinden uzak; tutunmadan hiçbir şeye. Yansımalar yoktu, herşey duru ve herşey gerçektir.

Bir su sesiyle uyandım ilkin orda. Kulaklarımdaki, gittikçe büyüyordu. Başma her yanından yapışmış o tortular çatlamaya başlamıştı. Çözülüyordu evet; çözülüyordu diyorum.

Bu şimdiki sesler de yoktu biliyor musun? Uğultulardan kurtulmak, beynimi rüzgârlar esen bir açıklığa çevirmişti. Rüzgârları seviyorum; umarsızlığını en çok. Kapıyı açıp dışarı çıkınca başım dönmeye başlıyor. Dönüyor, dönüyor... Bu hisse şaşıyorum. Çatısı olmayan ova ortası evdeyim. Pencerede cam yok. Duvarlar kirli sarı. Toprak tabana uzandığımda gözlerim duvarda gezinir. Kir izleri. Birbiri ardına, tiyatro oyuncularını çatlatırcasına gezinirler. Duvarlar hem sahne, hem oyunculardır. Kılık değiştirirler. Düşümde onlarla konuşur, olmadık sözler söyletirim. Eğer bir öva bulup, ortasındaki eve yatabilsen, başını kaldırdığında yıldızları görebilirsin. Yağmur yağarsa içine yağar - diye korkma - ıslanacak birşey yok : Senden başka!

Ovada koklanacak birşeyler yok; dokunacak birşeyler... Beş duyum, bugün size iş yok.

Kendimin içindeyim. Parmaklarıma kadar kadar kaplamışım kendimi. Bu yalnızlık, bu kendini bırakış, belki de kendine tapmaya varan düşünceler..."

Karşıda durup gülüyorum :

O dağınık odadaki adam, karmakarışık kağıtlarına bunları karalamıştı. Bir romanın, belki hiç bitmeyecek bir romanın, müsvettele-ri bunlar. Şimdi karşıdaki kıza neler söylüyor :

- Bak, diyorum ki, böyle önümde sessiz sessiz oturup ne yaptığını sanıyorsun? Boyununu bükmene, dolu gözlerine aldanır mıyım sanki. Yok; dışarı çık diyorum sana : DIŞARI ÇIK!

Kızıla çalan sarı saçları vardı. Hafif dalgacı, habire çekiştirilmekten herbiri bir yöne bakan tutamlar. Yüzü kıpkırmızı. Garip ama, sözlerinin şiddetine oranla daha sakın gözüküyor. Niye birden hiddetlenip kıızı kovdu? Sanırım olayın tam alevlendiği anda seyretmeye başladık onları. Biraz sessiz olalım : Yürümesine son verip, elleri arkasında, boş odaya nutuk çekiyor :

- Hayır, kendini kandırmalara gelemiyorum; hesaplanmış mimiklere... Bir gülümsemem kahkahalarla gülersin, biliyorum.

Odam burası benim. Burada istediğimi yaparım. Pis bir mülkiyetçilikle (!) Sahip çıkarım ona; çiçeklerle, kağıtlarla dağınıklıklarla süslerim. Elimi dokunduğumda hissediyorum masamı; ayaklarımı üzerine koyduğumda. Tahta yüzeyinde bir sıcaklık var, bir canayakınlık. Yoksa? Ben mi öyle hissediyorum? Kağıt yığınları, kalem, sigara külleri içindeki bu masa, değil mi? Yoksa? Hayır tahta yığın-

ları istemiyorum. Minderlerin sadece kumaş ve sünger olduğuna inanmıyorum.

Kızılımsı sarı saçlarına gömüldüğünde artık dehşet saçmıyordu. Kız içeri girebilirdi. Şimdi ona birşey söyleyemez. Ancak açıklama yapabilir. Koltuğa oturdu. Koltuk rahat ama içi ikirciliklerle dolu. Ona açıklama yapmak, kendini görmezden gelmek demek. Tepkilerinin gerçekliğini yitirmesi : İşin garibi, özür dillenecek olan da suçlu tavrıyla oturuyor karşısında :

- Sana dışarı çıkmanı söyledim şimdi, itiraz etmiyorum. Nasıl da başını eğdin; gözlerin yaşlarla mı doluydu? Her dediğimi yapmak zorunda değilsin.

Eveet; masamın başına geçiyorum ve yeniden çalışmaya başlıyorum. Bu roman bitmeyecek, yazdıkça sayfalar gözlerimde uzuyor; yazdıkça, tam kendimi anlattım derken, içimde birşeyler kalıyor. Bazen günlerce hiç ilgilenmiyorum. Beyaz kağıtlarım ellerime ellerime yürüyor. Bazen de böyle, demin olduğu gibi, sana ufak pasajlar okumaya çalışıyorum. Yüzünde sahte bir hüznle dinliyorsun. Kağıtlarımı yüzüne fırlatasım geliyor.

Biliyorum güzelsin. Hele hüznünlü olunca. Ama ne olur güzelliğinle dikkatimi çekmeye çalışmasan. Ne olur, onları yapıştırmasan yüzüne. Ve beni dinlesen, bir kez olsun. Sesimi duy istiyorum. Söylediklerimi. Oysa işte öyle, tasasız bir hüznüne dalmışsın. Neden sana bu kadar önem veriyorum, bilmiyorum. Görünürde hiçbirşey yok bana benzeyebilecek; hatta paylaşabileceğimiz.

...

Yine aynı odada, adam not defterine hızla çiziktiriyor. Birazdan o gelecek.

"Bugün yeni bir gün. Ona kendisinden sözetmek istiyorum. Unutmayayım diye yazıyorum buraya."

....

- Yüzünde gülümsemelerle geldin. İnadına ben tedirginim. Yapacağım işten biraz bu; biraz da...

Ah, biliyor musun, gün geçtikçe garip bir biçimde yerleşiyorsun içime... Güzelliğin gözlerimi alıyor evet, ama sen böyle girmedin ki içime.

Hayır lütfen, tedirginliğim sana bulaşma-

sın. Bir kötülüyorsun ki sorma gitsin. İnsanlarla derdim bu zaten benim. Bir de sen karşımda oturup...

(Yok, bu sefer sinirlenmeyecektim. Bunları düşünmeyecektim)

Sevgi dolu değil içim; reddediyorum. Ama birşeylerin hallolması gerekiyor. Sen konuşmayacağına göre, bu görev de benim.

İnsanların ne garip oyunları var değil mi? 40-50 yaşlarındaki adamlar oyunlar oynuyor. Birbirlerine, "Ama efendim.." le başlayan uzun cümleler kuruyorlar. Birinin bile gerçekten cümlesinin içinde olduğuna inanmıyorum. Yaşlar değiştikçe cümlelerin uzunluğu ve kelimeleri de değişiyor. Ama bilinmez bir ısrarla niteliği hiç değişmiyor.

İşte; kendini kaptırmış gidiyor. Karşısındaki kızın ne düşündüğüne, hatta dinleyip dinlemediğine aldırmıyor sanki :

- Duydun mu, bana tekdüze yazıyorsun diyenler kendi tek düzeliklerini çoktan unutmuşa benziyorlar. İşte hep aynı : Dalgın dalgın yürüdüğüm bir gün yolda arkadaşlarımdan biri çevirdi. "Oooo ahbap, nasılsın bakalım, hiç görünmüyorsun. Özlettin kendini" Sonra... bir bara sürükleniyoruz. Konuşuyor muyuz? Bilmem. Aynuluklar dudağımı uçuklatıyor. Niye bunların söyleyebileceği başka birşey yok diyorum.

Ne anlatacaktım ben sana?

Niye öyle dinliyorsun? Biraz konuş istiyorum. Önemli olmasın söyleyeceklerin; senden birşeyler olsun, yeter. (Bir yandan da gülümseyip konuşmaya başlayacaksın diye ödüm kopuyor. Kendime kurduğum, kendimize kurduğum dünyayı bozamazsın değil mi? Sesin çok uzaklarda:) Belli belirsiz :

- Neden kendi kendine gülüyorsun?

Kız çekinerek o monoloğun arasına girmeye çalışıyor. Adam şaşırmış gibi. Düşünceli, başını önüne eğiyor.

"Yok bozarsın. Biliyorum bunu, böyle sormasan bile o iğrenç yapma hüznünü suratına yapıştırırsın ya da gözlerin dalar.

Bazen yüzüne atılıp derini çekmek, yırtmak istiyorum.

Neden korkuyorum biliyor musun?

Ya yüzün kat kat açılıp dökülürse?"

NEKTAR

Dosya dolabının en üst rafında
Toza belenmiş bir kuru karanfil olmalıydın,
Ya da çalاکalem aşırı yüklenip
Çöp sepetine uygun görölmüş üçüncü hamur kağıt parçası;
Belki de ilk resim defterimin
Çöpten bebekli bir sayfasına tıkmalıydın
Parlak gofret kağıtlarıyla kucak kucağa.
İnatla tomurcuklandığını görüyorum,
Matbaada yeni kesilmiş ak tomarın
En üstteki sayfasının lekesiz,
Durmadan günceme kaydediliyorsun akşamları...

Sevda mı desem ölümsüzlük kaynağın?

Çalıntı olduğunu sezinliyorum.
Çalıntı olmalısın mutlaka.
Bir yerden
Bir şeyden koparılıp
Yamanmışsın yaşamıma.
Öyle alışılmamışsın ki,
Bir kazan katrana
Karalanmadan katılmış tek ak damla;
Acılarımla seni bağdaştırıyorum.

Dudaklarının çatladığını anlattılar
Gülüçük yoksunluğundan kuraklaşıp;
Nerede
Ne zaman yitirmişti ateş böceklerini gözlerin,
Hangi ökseye tutulmuştu
Özgür kuşlar gibi kanat çırparak
Dilinin anlatımına katılan ellerin?

Öyle sevecen anlatıyordun ki ölümü,
Sanki yullanmış bir sevda vardı aranızda;
Yaşamı bir an önce yaşamından sıyrıp
Onunla kucaklaşmak ister gibiydin.

Çınlıçıplak kalayım diye mi?
Bana seni anlattılar.

ELİF TEKİN
6 Eylül 1988

HABERLER

- 1 Ocak 1992 gecesi Saat 22.30 sıralarında bacadan çıkan kıvılcımla, çatıdaki kasaların tutuşması ile çıkıp sedat Sarioğlu'nun dükkanındaki tüplerin patlaması ile genişleyen yangın Ağın İtfaiyesi ve halk tarafından söndürülmüştür. Yangın sonunda Salih Özbey ve Sedat Sarioğlu'nun dükkanları, Halim Baltacı'nın evi yanmıştır. Zarar yaklaşık 500 milyon TL. civarındadır.

Yangından zarar görenlere geçmiş olsun der, hemşehrilerimizin, bunu örnek alarak daha dikkatli davranmalarını dileriz.

- 2 Ocak 1992 Perşembe günü Saraycıklı Bedri Koçer (Derneğimizin denetleme Kurulu Başkanı M. Ali Bilir'in teyzesi oğlu) İstanbul'da Lösemi (Kan Kanseri) hastalığından vefat etmiştir. Kendisine tanrıdan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileriz.

ve Ağın'ın sorunları kısaca dile getirilmiştir. Daha sonra Devlet Bakanı Onur Kumbarcıbaşı ziyaret edilmiş, Ağın'ın sorunlarını kapsayan bir rapor sunulmuştur. Raporda Ağın ve köylerinin en büyük sorunu ve özlemi olan KÖPRÜ konusu dile getirilmiş, yardım ve destekleri istenmiştir.

Elazığ milletvekilleri Sn. Ali Rıza Septioğlu ve Sn. Ahmet Küçükelle görüşülüp Ağın Deri Fabrikasının canlandırılıp faaliyete geçirilmesi istenmiştir.

Ayrıca Yılmaz Serttaş'tan alınan bilgiye göre Devlet Bakanı Sn. Akın Gönen ve Sn. İbrahim Tez ile görüşmüş Köprü yapımı ve Ağın Deri Fabrikasının faaliyete geçirilmesi istenmiştir.

Devlet Sınai ve Kalkınma Bankası tarafından gönderilecek heyetin incelemesi ile fabrikanın faaliyete geçirilme sözü alınmıştır.

Sn. Muammer Niksarlı'nın girişimleri ile Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından Ağın Belediyesine verilen otobüsün devir teslimi, aynı heyet huzurunda Ankara Büyükşehir Belediye Bşk. Sn. Murat Karayalçın ile Ağın Belediye Bşk. Sn. Mehmet Aydın arasında yapılmıştır.

Fotoğraf : Cüneyt ÖZKUL

- 4 Ocak 1992 Cumartesi günü Dünder Uyanık'ın oğlu Çetin Uyanık ile Nurhan Yıldız Ankara'da evlenmişlerdir. Yeni evlilere ömür boyu mutluluklar dileriz.
- Derneğimizin Başkanı İsmail Ercan görevinden istifa etmiştir. Yerine, 2. Olağan genel kurul toplantısına kadar başkan Yrd. Yıldız İrengün'ün vekalet etmesi kararlaştırılmıştır.
- 4.12.1991 tarihinde Ağın Belediye Bşk. Sn. Mehmet Aydın başkanlığında, Ağın merkez ve köylerinden oluşan bir grup Ankara'ya gelerek, Ankara'dan da birkaç hemşehrimizin ve dernek Başkanımızın katılması ile oluşan heyetle, Başbakan Sn. Süleyman Demirel, Başbakan Yrd. Sn. Erdal İnönü ile görüşmüşve

- Ağın su şebekesinde kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan 2 adet su pompası Sn. Murat Karayalçın'dan talep edilerek söz alınmıştır. Öğrendiğimize göre Ağın Belediyesine verilen otobüs Kayseri dolaylarında kaza geçirmiştir. Kayseri Belediyesi otobüste meydana gelen hasarı onararak Ağın'a göndermeye söz vermiştir.
- Derneğimizin denetim kurulu üyesi Turgut İkinci'nin amcası, Zeki ve Mehmet İkincinin abisi Mahmut İkinci 9.1.1992 tarihinde İstanbul Silivri'de hakkın rahmetine kavuşmuştur. Merhuma tanrıdan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileriz.
- Hemşehrimiz Nazmiye ve Vehbi Ertürk'ün oğulları Naim ile Esen Tol 26.1.1992 günü Atakule'de evlenmişlerdir. Çiftlere yaşam boyu mutluluklar dileriz.

Diş Hekimi

ŞAFAK ARCAN

Ziya Gökalp Caddesi, Ataç Sokak No. 44/5
☎ 431 96 48 / Kızılay - Ankara

SITELİLER AĞAÇ İŞLERİ
İMALAT SAN. VE TİC. A.Ş.

ANKARA BAYİLİĞİ

Fikri ÖZER
Genel Müd.

Taşdelen Caddesi Kalım Sk. No : 15 Siteler - ANKARA
☎ (4) 349 03 19 - ☎ 350 98 90 Fax : 350 98 90

tek-plast

Plastik Enjeksiyon
Elektro-Erozyon-Kalıp
Elektrik-Elektronik
Makina Otomotiv
Teknik Parçalar İmalatı

Necmi Atalay

Ata Sanayi 2. Cadde No: 7 Ankara Tel : 341 07 82
Yıldız Sanayi Site 4. Blok No. 18, Ostim Ankara Tel : 354 32 24

ELAZIĞ SOFRASI

Doğan ÖZGEN

Necatibey Cad. 54 / B Sıhhiye/ ANKARA
☎ : 230 35 16 - 229 08 29

NADİR BÜRO MOBİLYA DEKORASYON

Nadir YILMAZ

Siteler, Karacakaya Caddesi No. 1 / 6 Ankara
☎ : 350 66 54

ÇAĞIL TRIKO - KONFEKSİYON

HÜSEYİN UÇKUNKAYA

Istanbul Cad. 46/2 A Tel : 571 51 94
İncirli Cad. 3/A Tel : 572 99 41
Sicil Ticaret : 58232-59040 BAKIRKÖY-İST.

YAPRAK MEFRUŞAT

STOR - DIKEY - TÜL - KUMAŞ ve AHŞAP

Necati ŞAHİN

Serdar ÖLÇENER

Cemal Gürsel Cad. 98 / C Dikimevi / ANKARA
☎ : 320 24 10

**DERGİYE ABONE
OLUNUZ ve ABONE
ÜCRETLERİNİZİ
LÜTFEN
PTT 101843 NOLU
ÇEK HESABINA
YATIRINIZ**